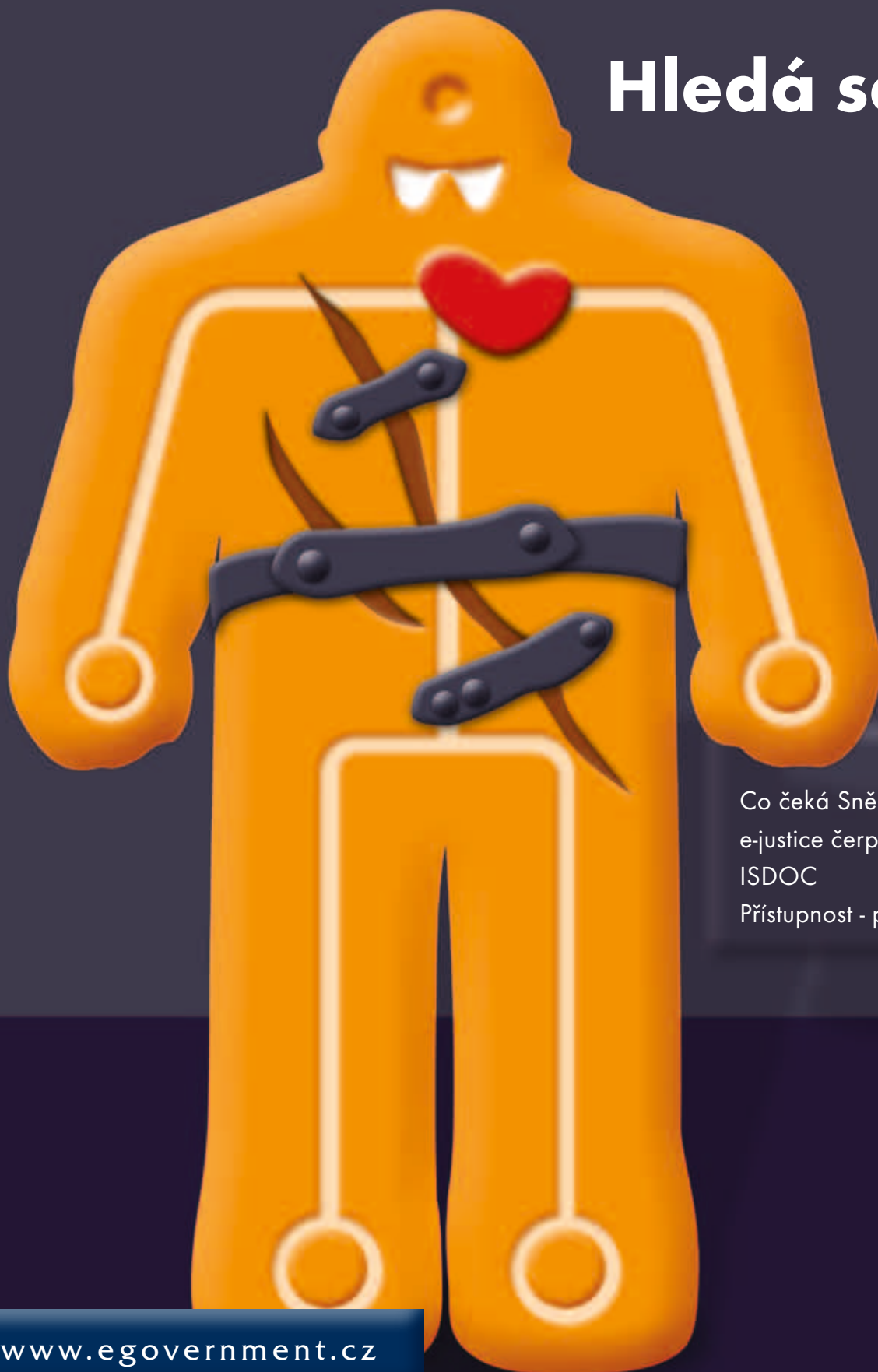

Hledá se šém

Co čeká Sněmovnu a Senát?
e-justice čerpá z EU
ISDOC
Přístupnost - práva a povinnosti

Hledá se kulička

Koncem 16. století stvořil židovský rabín Jehuda Löw Ben Becalel hliněnou postavu Golema. Byl neobvyklý, úchvatný, jedinečný a užitečný. Postava Golema disponovala obrovskou energií, kterou ovšem bylo možné využít pouze po vložení kuličky - šému, který golema oživoval. Bez něj se jednalo o naprosto neužitečnou sošku, která tak akorát někde překážela. S kuličkou vloženou na správné místo Golem ožíval a stával se naprosto úžasným a nepřemožitelným pomocníkem toho, kdo jej oživil. Problém samozřejmě nastal ve chvíli, kdy oživovací kulička nebyla k nalezení. Z Golema pak byla opět jen nedokonalá věc, což je vlastně překlad jeho jména.

U toho pražského Golema se nejprve ztratila kulička a nakonec i celý Golem. Už je to pět století, co není k nalezení. Však to znáte z filmu.

A není to pohádka. Golemů bylo v historii několik. Ti první se objevovali už ve starověkém Egyptě a v průběhu dějin je lidstvo tu a tam opětovně potřebovalo a vždy si nějakého uhňácalo. Naše pokolení není výjimkou. I my jsme si uplácali toho svého jedinečného, úžasného a užitečného panáka. A teď zrovna jsme ve fázi, kdy hledáme kuličku. Snad to nebude trvat pět století.

Ing. Michal Jirkovský
šéfredaktor

Krásné Vánoce
a mnoho radosti do nového roku!

Merry Christmas
and a Happy New Year!

2011

info.com

www.egovernment.cz

seminář
EFEKTIVNÍ EGONOVÁ
CESTA (Jihlava)

leden

	3	10	17	24	31
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	

únor

		7	14	21	28
1	8	15	22		
2	9	16	23		
3	10	17	24		
4	11	18	25		
5	12	19	26		
6	13	20	27		

březen

		7	14	21	28
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	
3	10	17	24	31	
4	11	18	25		
5	12	19	26		
6	13	20	27		

duben

	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	
3	10	17	24		

květen

	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	31
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	

červen

		6	13	20	27
		7	14	21	28
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	
3	10	17	24		
4	11	18	25		
5	12	19	26		

Městský rok
informatiky
(Kladno)

červenec

	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	
3	10	17	24	31	

srpen

1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	
3	10	17	24	31	
4	11	18	25		
5	12	19	26		
6	13	20	27		
7	14	21	28		

Egovernment 20:10
(Mikulov)

září

		5	12	19	26
		6	13	20	27
		7	14	21	28
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	
3	10	17	24		
4	11	18	25		

říjen

	3	10	17	24	31
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	

krajský rok
informatiky
(Plzeň)

listopad

		7	14	21	28
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	
3	10	17	24		
4	11	18	25		
5	12	19	26		
6	13	20	27		

Beaujolais Nouveau
pro ICT (Praha)

prosinec

		5	12	19	26
		6	13	20	27
		7	14	21	28
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	
3	10	17	24	31	
4	11	18	25		

redakce	ÚVOD	02	
	OBSAH, TIRÁŽ	04	
eGon	CO JEŠTĚ ČEKÁ POSLANECKOU SNĚMOVNU A SENÁT?	06-07	
	ČESKÝ E-GOVERNMENT NA CESTĚ...	08-09	
	ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU NA PROJEKTY E-JUSTICE	10-13	
	ISDOC STORY ANEB JAK SE RODILA ELEKTRONICKÁ FAKTURACE V ČECHÁCH	14-17	
přístup	PŘÍSTUPNOST POPRVÉ - O ČEM SE VLASTNĚ BAVÍME?	18-19	
	VÝJIMEČNÁ BUDOVA ÚŘADU MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHY 6	20-21	
The Best	ZNÁME NEJZAJÍMAVĚJŠÍ PROJEKTY ELEKTRONIZACE VEŘEJNÉ SPRÁVY V ROCE 2010	22-23	
	ELEKTRONICKÁ SPISOVNA V CELNÍ SPRÁVĚ ČESKÉ REPUBLIKY	24	
řešení	ZONER PHOTO STUDIO - CHYTRÉ ŘEŠENÍ PRO DIGITÁLNÍ FOTOGRAFICKOU DOKUMENTACI VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	25-26	
ca fórum	GORDIC® A CA TECHNOLOGIES PŘEDSTAVUJÍ CA IDENTITY MANAGER NASAZENÍ CA IDM V PROSTŘEDÍ FIS.ACR	30	
	GORDIC® A CA TECHNOLOGIES PŘEDSTAVUJÍ CA WILY PŘEDEJDĚTE FINANČNÍM ZTRÁTÁM!	32	
	DESA - DŮVĚRYHODNÁ ELEKTRONICKÁ SPISOVNA A ARCHIV	33	

V rámci České a Slovenské republiky vydává:

info♦com s.r.o, Krokova 2, 128 00 Praha 2

www.infocom.cz

IČO: 26426331

zapsána u Městského soudu v Praze

pod č. C - 81357

tel.: 241 412 518 - 9**fax:** 241 408 222**e-mail:** egovernment@egovernment.cz**http:** www.egovernment.cz

ISSN 1801-9420

Šéfredaktor: Ing. Michal Jirkovský**Korektorka:** PhDr. Helena Veverková**Asistentka:** Bc. Anna Dubovická**Grafika:** PROPAGANDA, Kafkova 10, Praha 6**Tiskárna:** A. R. GARAMOND, Hlavatého 664, Praha 4**Registrační číslo:** MK ČR E 11364

Reprodukce celku ani jeho částí v jakémkoliv provedení není povolena bez výslovného souhlasu Egovernment - info♦com.

Registrace:Magazín Egovernment je distribuován, na základě registrace, pracovníkům veřejné správy v České republice a na Slovensku **ZDARMA**.Ostatní čtenáři, kteří nejsou pracovníky veřejné správy zaplatí cenu **100 Kč (130 Sk)/výtisk, tj. 400 Kč (520 Sk) ročně**.

S registrací získáte, kromě pravidelného zasílání magazínu, i informace o dalších projektech, které realizuje společnost info♦com s.r.o.

Magazín Egovernment spolu
s Ministerstvem vnitra opět
připravují udílení zlatých eGonů za

- nejefektivnější Czech POINT v ČR
- nejvýkonější Czech POINT v ČR
- nejoblíbenější Czech POINT v ČR

vedle těchto ocenění již potřetí
hledáme nejkrásnější obsluhy
Czech POINTU

MISS czech point 2011

Podrobnosti a přihlašovací formuláře
naleznete na

www.egovernment.cz/miss

Co ještě čeká Poslaneckou sněmovnu a Senát?

Koncem listopadu se v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR konal seminář na téma „Elektronizace veřejné správy aneb Co ještě čeká Poslaneckou sněmovnu a Senát“. Iniciátorem tohoto setkání byl předseda podvýboru pro veřejnou správu a informační systémy Jaroslav Krupka. Chtěli jsme vědět, co bylo podnětem pro takové setkání.

Z mého pohledu je velice důležité, aby ti, kteří se přímo účastní legislativního procesu, měli co nejvíce informací pro svoje rozhodování. Nedávné volby proměnily složení Sněmovny a Senátu nejenom personálně, ale také výrazným zapojením nových politických subjektů, a tak jsem chtěl těmto kolegům usnadnit přístup k informacím o tom, co znamená elektronizace veřejné správy v České republice, co máme za sebou a především co nás čeká. Nacházíme se ve fázi, kterou já považuji za velice důležitou, a mrzelo by mne, pokud by například špatným rozhodnutím Sněmovny v důsledku chybějících či nepřesných informací došlo ke krokům, které by proces elektronizace veřejné správy pozdržely.

Vy sám jste se chopil jakéhosi historického exposé, k přítomným hovořil ministr vnitra Radek John i vrchní ředitel sekce pro informatiku a e-government Jaroslav Mráz, předseda ČUZK Karel Večeře i náměstek ministra vnitra František Vavera, tedy z programového pohledu velice kvalitní zastoupení. Znamená to, že situace je tak složitá a vážná?

V podstatě ano. Musíme si uvědomit, že v České republice byly vytvořeny projekty, které jsou svým způsobem ojedinelé. Přínejmenším nejsou v takovém rozsahu realizovány nikde v Evropě. Jsme tedy v situaci, kdy můžeme být opravdu v čele elektronizace veřejné správy. Zároveň je ale nutné přiznat, že se jedná o projekty velice náročné nejen technicky, ale i finančně. Všichni víme, že nyní vláda hledá úspory ve všech rezortech, a smyslem tohoto setkání bylo mimo jiné ukázat, že i přesto je nutné projekty dokončit. Především spuštění základních registrů je nutné kvůli čerpání peněz ze SF. Pokud by na nich nezačalo MV pracovat nejpozději začátkem příštího roku, pak to může znamenat problém nejen pro samotný e-government, ale především pro čerpání evropských peněz.

Jsem si vědom toho, že projekty elektronizace veřejné správy vznikaly v jiné době a za jiného vedení ministerstva, ale právě proto jsem chtěl ukázat, že se jedná o problematiku technickou, nikoli politickou, že se jedná o projekty potřebné a že jsou cesty, jak je realizovat i za změněných podmínek.

S jakou jste se setkal odezvou? Máte pocit, že seminář splnil svůj účel?

Rozhodně jsem byl pozitivně překvapen účastí na semináři. Sešli se zde nejen poslanci a jejich spolupracovníci, ale i zástupci institucí veřejné správy a firem, které se této problematice věnují. Skutečnost, že setrvali po celý program a živě diskutovali, mne přesvědčila o potřebě takového setkání. Nejdůležitější ovšem zaznělo z úst ministra vnitra Radka Johna, když prohlásil, že vedle snížení kriminality je rozvoj e-governmentu jednou z jeho priorit. I já v podstatě souhlasím s tím, co řekl, totiž, že musíme najít neefektivnější cestu, jak projekty e-governmentu realizovat. Potěšilo mne, že zdůraznil nutnost šetření, přičemž to neznámá rušit projekty elektronizace veřejné správy. Na druhé straně nelze například rozbit systém základních registrů odlišným přístupem k řešení jeho dílčích částí, systém musí být spuštěn jako vyvážený celek. Stejně tak se nemohu ztotožnit s občasnými výroky, které označují projekty v oblasti e-governmentu za megalomanské. Právě naopak, vládou vzniklou po volbách v roce 2006 byly zahájeny a postupně realizovány kroky k postupné realizaci elektronizace veřejné správy a současná vláda se k tomuto projektu přihlásila.

Celkově věřím, že šíře nabídnutých informací pomohla kolegům ze Sněmovny i Senátu udělat si reálný obraz o tom, v jakém stadiu se nacházíme a co je potřeba udělat.

A co konkrétně je potřeba ještě udělat, na čem se budou podílet?

Poslanecká sněmovna ani Senát se nemohou vměšovat do exekutivy ani do správních řízení, a tak mohou jen sledovat, zda co nejdříve skončí odvolání u ÚOHS týkající se dvou ze čtyř registrů tak, aby výběrové řízení na jejich realizátory mohlo být Ministerstvem vnitra co nejdříve ukončeno a registry nastartovány. To je důležité, jak již bylo zmíněno, především ve vztahu k financování z evropských fondů i s ohledem na termín realizace. Základní registry již měly běžet v „jakémsi“ pilotním provozu. Protože již jednou posunutá datum červenec 2012, kdy by měly fungovat naplno, zůstává v platnosti, je každé další odkládání jejich spuštění jen problematické.

Pokud jde o Sněmovnu a Senát, jistě nás čekají legislativní práce týkající se např. zákona o archivnictví. Tady očekávám, že dojde k řadě úprav, právě s ohledem na digitalizaci a uchovávání dat v elektronické podobě a jejich další zpracování. V Senátu se nyní nachází novela zákona o ZR, která se víceméně týká procesní stránky zákona. Paradoxně se zde ukázala „síla médií“, kdy se okrajové téma údajů na občanském průkazu stalo kvůli nepřesné interpretaci tématem dne. Na druhou stranu mne tento tlak spolu s kolegy a MV přiměl hledat kompromisní řešení a předpokládám v krátké době inicializaci poslaneckého návrhu rozšiřující možnosti poskytovat služby Czech POINTu např. v bankovním sektoru. Složitě úkoly, které jsou před námi, se týkají především elektronické sbírky zákonů, což je podle mého mínění základní podmínka pro vytvoření elektronické legislativy. V oblasti e-justice existuje celkem široká oblast toho, co dokončit tak, abychom mohli opravdu hovořit o elektronické justici a soudnictví. Samozřejmě předpokládám, že i nadále se povede diskuze o způsobu financování datových schránek, možnostech Czech POINTů a tak dále. A jako jeden z nejzásadnějších kroků považuji obnovení činnosti Rady vlády pro informační společnost v novém, progresivnějším stylu, o čemž jsem již konečnou jednal přímo s premiérem Nečasem.

Váš seminář se konal v podstatě v okamžiku, kdy byly vyhlášeny výsledky soutěže o největší byrokratický nesmysl. První dvě místa letos obsadily kroky, které přímo souvisí s elektronizací. Na prvním místě je Česká správa sociálního zabezpečení, která požaduje od podnikatelů výpisy z obchodního rejstříku, přestože jsou k dispozici on-line. Za zbytečnou administrativu se na druhé místo propracovala skutečnost, že dokumenty, které mám ve své datové schránce od některých úřadů v elektronické podobě, musím jiným úřadům předkládat v papírové podobě a ověřené. To trochu protiče tomu, o čem se hovořilo na semináři.

Ano, máte pravdu a rozhodně tyto skutečnosti vnímáme jako problematické. Elektronizace má směřovat k vyšší efektivitě výkonu veřejné správy, ale i k vyššímu uživatelskému pohodlí. O tom, že jsou úřady, které vyžadují doložení určitých dat, přestože jim jsou k dispozici, nebo neakceptují některé podklady v elektronické podobě, víme. Je to bohužel stará bolest a nešvar celé naší společnosti, že

nedodržování zákonů je tolerováno, což v případě orgánů veřejné moci je horší. Samozřejmě se snažíme tyto instituce identifikovat a upozorňovat na ně především Ministerstvo vnitra, do jehož gesce výkon veřejné správy spadá. Proto si myslím, že právě aktivity podobného typu, jako soutěž, o níž hovoříte, jsou zcela na místě a pomáhají odstraňování chyb. Pokud jde o akceptaci elektronických podkladů a chuť či nechuť jejich sdílení, i z tohoto pohledu se domnívám, že čím dříve budou základní registry, tím lépe. Úředníci si tak na sdílení dat zvyknou, ověří si, že jim práci usnadňuje, a budou je považovat za normální součást své práce. Přece jen se jedná o změnu vnímání a přístupu a přiznáme si, že bývá celkem normální, když se leckdy podvědomě bráníme změnám. Nicméně faktem je, že pokud mají úředníci možnost získat potřebné údaje a podklady zevnitř veřejné správy, neměli by zbytečně obtěžovat občany. A je rovněž důležité, aby si toto občané uvědomovali a vyžadovali. Já to osobně vnímám jako určitý přechodový stav, který je vždy trochu kostrbatý, ale věřím, že se velmi brzy přehoupneme do situace, kdy budeme všichni jen využívat efektů, které z elektronické veřejné správy plynou, a výrazně se přiblížíme cílovému stavu, kdy budou „obíhat doklady a nikoliv občané“.

Michal Jirkovský

Ing. Jaroslav Krupka (1957)

1973–1977	Gymnázium Karlovy Vary
1977–1982	ČVUT Praha, fakulta elektro
1982–1993	ved. odd. a střediska telekomunikací, Správa pošt a telekomunikací, Ostrava
1993–2005	ředitel pobočky společnosti Alcatel BS, manažer Alcatel Czech, Praha
2006	OSVČ
2006 (od června)	poslanec (Poslanecká sněmovna PČR), mj. předseda podvýboru pro veřejnou správu a informační systémy
2010 (od května)	poslanec

Český e-government na cestě...

Česká republika měla našlápnuto nebo alespoň měla vizi, jak se vydat na cestu mezi elitu. Vizí Strategie rozvoje služeb pro informační společnost, která byla představena na jaře roku 2008, byla Česká republika jednou z pěti nejlepších zemí EU v úrovni rozvoje e-governmentu. Pro dosažení této vize byly stanoveny konkrétní projekty i jejich nejhodnější časování. Základními milníky realizace strategie mělo být:

1. zprovoznění datových schránek v roce 2009, kdy měla existovat rozvinutá síť univerzálních kontaktních míst veřejné správy, kde je možno získat ověřené výpisy z vybraných rejstříků;
2. zprovoznění centrálních registrů v roce 2010, kdy mělo být možné v rámci existující sítě kontaktních míst veřejné správy učinit veškerá podání vůči veřejné správě;
3. v roce 2010 měl být ukončen legislativní proces všech norem souvisejících s realizací cílů Strategie;
4. v roce 2012 budou funkční aplikace pro oblast zdravotnictví, sociální péče, správního, soudního a daňového řízení, bude funkční infrastruktura pro dlouhodobé ukládání a archivaci elektronických dokumentů;
5. v roce 2015 bude dokončen proces elektronizace datové základny, včetně elektronizace geografických informací.

Bod 1. se splnit podařilo. Datové schránky byly zprovozněny, pracoviště Czech POINT, kde je možné získat některé výpisy, rovněž. Jejich počet (přes 6 500) je dostatečně velký na to, aby se mohlo hovořit o rozvinuté síti. Počet vydaných výpisů pak opravňuje k tvrzení, že veřejnost tento projekt přijala jako užitečný. Samozřejmě to neznamená, že s těmito projekty nejsou spojeny určité problémy, a to především platí pro datové schránky. Ale projekty žijí a jsou využívány, což je podstatné.

Bod 2. se splnit nepodařilo. V roce 2010 základní registry spuštěny nebudou. Mělo se tak stát v létě, v rámci určitého pilotního provozu. Výběrové řízení na provozovatele dvou ze čtyř registrů je krátce před koncem roku stále u ÚOHS. A to přesto, že opožděný start registrů může znamenat ohrožení čerpání peněz ze strukturálních fondů. Ministerstvo vnitřní věci za předchozího vedení (ministr Pecina, náměstek Chýlek) posunulo konečný termín ostrého provozu základních registrů z poloviny roku 2011 na léto 2012. Současné vedení tento termín potvrdilo. Kdy bude ale zahájen pilotní start, není zatím jasné.

Bod 3. Ano i ne. Z velké části je možné považovat za splněný, protože za sebou máme zásadní zákony o datových schránkách i základních registrech. Mimo jiné jsme zrovnoprávnili papírový i elektronický dokument, přesto i v této oblasti čeká na naše poslance ještě nějaká práce, například v oblasti legislativy zaměřené na archivování dokumentů či elektronické sbírky zákonů.

S ohledem na zpoždění, které nabíráme se základními registry, je patrně předčasně hodnotit, zda body 4 a 5 budou splněny v uvedených termínech.

POLITICI PODCEŇUJÍ OBLAST IT

Podle ICT Unie věnuje politická reprezentace České republiky oblasti informačních a komunikačních technologií (ICT) mnohem menší pozornost, než tomu bylo v předcházejících letech. Dle prohlášení, které ICT Unie vydala, chybí vládě i komplexní strategie podpory ICT průmyslu, který má potenciál stát se tahounem dalšího ekonomického růstu země. To se může negativně odrazit nejen na konkurenceschopnosti ČR, ale i na efektivitě výkonu státní správy a na informačních systémech životně důležitých pro fungování celé společnosti.

Jak se v prohlášení ICT Unie uvádí, agenda související s ICT je v současné době rozdělena mezi několik ministerstev – zejména na ministerstvo vnitřní věci a ministerstvo průmyslu a obchodu. Neexistuje konkrétní osobnost či vládní instituce, která by v tomto směru disponovala dostatečnými pravomocemi i přirozenou autoritou a dokázala prosadit potřebné změny.

DRHNE I TO, CO UŽ FUNGUJE

Není možné, abyste to nevěděli, pražský magistrát je plný lidí. Tentokrát se nejedná o demonstranty nesouhlasící s povolebním uspořádáním, ale o pokorné žadatele o výměnu řidičského průkazu. V době elektronizace musíme se svou papírovou kartičkou opravňující nás k řízení vozidla pěkně do fronty, vytáhnout si papírové číslo pořadí a čekat a čekat. Tedy jedna elektronická jiskřička zde probleskla, když jsme si mohli papírové pořadí rezervovat on-line. Ale ve výsledku jsme stejně hupky šupky museli do fronty. Proč?

Přemýšlel jsem, proč vůbec musí řidiči, jejichž řidičský průkaz se blíží datu "expirace", sepsovat nějakou žádost. Nemohu se zbavit dojmu, že veřejná správa poté, co jsem složil řidičské zkoušky, vlastní údaje o mém oprávnění řídit. Stejně tak, protože je to ona, kdo mi vydává onu kartičku, vlastní i údaje o tom, do kdy je tato kartička v platnosti. A tak bych očekával, že nebudu ani žádnou žádost podávat, protože úřady mne automaticky samy upozorní na konec platnosti a vyzvou mne, abych si vyzvedl novou. Z tohoto pohledu jediné, co bych musel dodat, je aktuální fotografie. Ale tím, že bych byl vyzván ke konkrétnímu datu, by to byla veřejná správa, která by regulovala množství těch, kteří by se hromadili u příslušných okýnek. Šlo by to? No, pravdou je, že byli - li by už zprovozněny základní registry, byla by to "brnkačka". Ale možná by to bylo realizovatelné i za současného stavu. Ale elektronické úřadování vyžaduje určitou změnu přístupu a my tu jsme prostě zvyklí na jiné pořádky, a tak to je, jak to je.

Když mne veřejná správa sama nevyzve, třeba bych mohl žádost o výměnu řidičského průkazu poslat elektronicky. Tedy pokud mám zprovozněnu svoji datovou schránku. Ta mne celkem věrohodně identifikuje, neměl by to tedy být problém. Ale je. Mechanismus výměny řidičských průkazů totiž nepočítal s tím, že budou kdy nějaké datové schránky. A navíc, údajným problémem je ochranný prvek papírové žádosti. Jedná se o BAR kód (ten umožňuje kromě bezpečnostní ochrany i snadnější digitalizování takové žádosti, případně její další elektronické doplňování). Údajně ale není možné, aby taková žádost byla volně umístěna na internetu, právě pro tento BAR kód. Z technického pohledu by právě toto žádný problém nebyl. A tak rozšiřujeme odpověď k bodu 3. oné vize. Když bude bezpochyby nutné příslušné zákonné normy novelizovat, je třeba změny učinit tak, abychom byli opravdu schopni využít toho, co nám elektronizace nabízí pro naše snadnější žití.

PAPÍR, PAPÍR A ZASE PAPÍR

Právě probíhající výměny řidičských průkazů jsou příkladem, kde bych jako občan vnímal prokazatelný přínos elektronizace veřejné správy. Jak je popsáno výše, nevyužila veřejná správa této možnosti. Bohužel ale elektronizace drhne i v daleko běžnějších momentech, než je jednorázová hromadná výměna dokladů. Každý, kdo má zprovozněnu datovou schránku, by primárně měl dostávat úřední poštu od úřadů touto cestou. Vzhledem k tomu, že i úřady mají své datové schránky, zdálo by se logické, že pokud po obča-

novi požaduje úřad nějaké potvrzení, které on má od jiného úřadu ve své datové schránce, není nic jednoduššího, než jej přeposlat. Zdaleka to není tak běžné, jak by se mohlo zdát. Právě skutečnost, že jsou úřady, které i v době datových schránek požadují dokumenty existující v elektronické podobě předložit v papírové verzi, si obsadila druhé místo v letošní soutěži absurdita roku. Na prvním místě se pak umístila skutečnost, že úřady nás dokonce nutí dokládat v papírové podobě údaje, které jsou schopny samy elektronicky dohledat a ověřit. Konkrétně se jednalo o Českou správu sociálního zabezpečení, která požaduje od podnikatelů výpisy z obchodního rejstříku, přestože tyto výpisy jsou pravidelně elektronicky aktualizovány Ministerstvem financí a ČSSZ by do nich mohla elektronicky nahlédnout.

VLEVO? VPRAVO? KAM VLASTNĚ?

Kam se tedy vlastně ubírá současná elektronizace veřejné správy? Po marketingové přehlídce éry ministra Langra nastalo jakési postupné utlumování informační "propagandy" v této oblasti. Současné ministerstvo vnitra projekty e-governmentu nijak zásadně nepropaguje. Pravdou je, že vrcholní představitelé MV ČR, včetně ministra Radka Johna dali na srozuměnou, že projekty elektronizace veřejné správy je bezpodmínečně nutné realizovat a že jejich konstrukci hodlají zachovat. Zároveň však upozorňují na nutnost nižších finančních investic do jejich realizace. Jak ale bude vypadat a kdy se tak stane?

„Teprve až se zavedením základních registrů se naše veřejná správa skutečně přiblíží civilizovanému světu a docílíme tak významného snížení administrativní zátěže pro občany i státní správu. Až s registry bude opravdu platit teze, že obíhat mají data, ne lidé. Stát už nebude nutit občana chodit stále dokola po úřadech s jedním a týmž dokumentem. Pokud jednou úřadu doložím například změnu bydliště, znovu by už po mně tento údaj stát neměl chtít dokládat. To je ten hlavní komfort pro občany, ale i podnikatele,“ uvedl Radek John 12. prosince na konferenci Snížení administrativní zátěže. Jestli ale dojde k odstartování pilotního provozu již na přelomu roku, jak je z pohledu čerpání financí téměř nezbytné, není zatím jasné.

Michal Jirkovský
Egovernment

Čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU na projekty e-justice

Ministerstvo spravedlnosti si vytýčilo dlouhodobý cíl, který realizuje pod souhrnným názvem e-justice. Občané i firmy oprávněně očekávají, že soudy budou spory rozhodovat rychle a efektivně. Toto přání není možné uskutečnit zvýšením počtu soudců či administrativního aparátu, ale výkonnost justice se musí zvyšovat zajištěním efektivních prostředků informačních technologií. Jednoduché a opakující se postupy musí být zajišťovány automaticky s využitím elektronizace. Efektivita, to je jedno z klíčových slov, která charakterizují hlavní přínos elektronizace pro soudy a státní zastupitelství a tím i pro občany.

Rychlé a přívětivé soudnictví je přáním nás všech.

E-justice je projekt, který je technologicky velmi náročný, a proto nelze očekávat, že bude dokončen během několika měsíců. Tento projekt je náročný i na zdroje, proto se Ministerstvo spravedlnosti snaží zajistit finanční zdroje na realizaci projektu nejen z rozpočtu státu, ale zejména ze strukturálních fondů EU.

Dvě žádosti o finanční podporu z prostředků integrovaného operačního programu (dále jen „IOP“) byly předloženy v rámci 3. výzvy IOP na podzim 2009. Obě žádosti byly MV schváleny a v lednu 2010 byl mezi MSp a MV uzavřen právní akt, který uvolnil financování z IOP. Jedná se o projekty:

1) Úprava obchodního rejstříku v návaznosti na základní registry veřejné správy

Předpoklad zahájení projektu v roce 2010, dokončení v roce 2012. Celková hodnota 88 484 000 Kč – (dále také „OR“).

2) Úprava elektronické spisové služby žadatele v návaznosti na systém datových schránek (navazuje na projekt č. 204 MV)

Projekt je již realizován (modernizace provozovaných informačních systémů) a bude dokončen na konci roku 2010 (nákupy serverů, diskových polí a počítačů). Celková hodnota 99 100 000 Kč – (dále také „ISDS“).

Cílem projektu je vytvořit jednotné postupy pro zálohování a dlouhodobé ukládání elektronických dokumentů v rámci resortu justice.

Zálohování dat slouží k uchování dat pro případ jejich ztráty/poškození s možností jejich obnovy. Archivace a dlouhodobé ukládání představuje proces, při kterém jsou elektronické záznamy (informace, dokumenty apod.) ukládány do prostředí, kde mohou být efektivně využívány po dobu archivace, a to až desítky let.

V rámci realizace projektu dojde k nasazení nových standardizovaných hardwarových a softwarových prostředků, vytvoření jednotné metodiky a postupů. Důraz bude kladen zejména na:

- procesy zpracování dokumentů resortu justice v elektronické formě;
- využívání informačních systémů resortu justice s cílem zjednodušit a zrychlit práci s dokumenty;
- užívání dokumentů v elektronické podobě a získání úspory za tisk a zpracování dokumentů;
- zjednodušení a zrychlení dostupnosti dokumentů.

Projekt bude realizován a uveden do provozu během let 2011–2012 s předpokládanou dobou využití do roku 2017.

Předpokládané investiční náklady dosáhnou částky 20 mil. Kč. Provozní náklady budou činit 7,5 mil. Kč/rok.

Projekt přinese výrazné úspory veřejných prostředků v následujících oblastech:

- úspora osobních nákladů;
- úspora nákladů na tisk dokumentů;
- úspora nákladů na archivaci dokumentů v papírové podobě.

Projekt je integrální součástí moderního systému e-justice, bez kterého se reforma a rozvoj českého soudnictví nemohou obejít. Systém e-justice úzce navazuje na rozhodující

Ministerstvo spravedlnosti využívá možnost financování projektů i z prostředků operačního programu lidských zdrojů a zaměstnanosti (dále jen „OPLZZ“). Na základě výzvy č. 7 je z těchto prostředků realizováno dokonce 7 samostatných studií, jejichž cílem je analyzovat současnou situaci resortu a navrhnout postupné varianty řešení tak, aby projekt e-justice mohl zdárně pokračovat.

1) Zpracování studie proveditelnosti pro odkládání a archivaci dat informačních systémů resortu justice - CZ.1.04/4.1.00/32.00055

cí aktivity v oblasti elektronizace veřejné správy (e-government) a je jedním z předpokladů rychlého a efektivního rozhodování soudů.

2) Zpracování studie proveditelnosti pro vybudování datového centra Ministerstva spravedlnosti ČR - CZ.1.04/4.1.00/32.00049

Cílem projektu je zabezpečit požadavky resortu justice v oblasti provozu informačních technologií.

Resort justice provozuje citlivé informační systémy, které musí splňovat vysoké nároky kladené na jejich správu:

- bezpečnost;
- dostupnost;
- ochrana dat.

Při realizaci projektu budou vybrány vhodné prostory, provedena jejich úprava v souladu s požadavky a bude pořízeno nutné ICT vybavení (datového centra). Tím vznikne funkční celek, který zabezpečí podporu procesům resortu justice. Realizace projektu řeší problém nedostatečné automatizace a efektivity procesů resortu. Tomu je přizpůsobeno i jeho dimenzování - jedná se o centrální resortní řešení.

Projekt bude realizován a uveden do provozu během roku 2011 s předpokládanou dobou využití do roku 2016.

Předpokládané investiční náklady dosáhnou částky 35,5 mil. Kč. Provozní náklady budou činit 8,6 mil. Kč/rok.

Projekt přinese výrazné úspory veřejných prostředků v následujících oblastech:

- úspora osobních nákladů;
- úspora provozních nákladů na základě centralizace.

Projekt je integrální součástí moderního systému e-justice, bez kterého se reforma a rozvoj českého soudnictví nemohou obejít. Systém e-justice úzce navazuje na rozhodující aktivity v oblasti elektronizace veřejné správy (e-government) a je jedním z předpokladů rychlého a efektivního rozhodování soudů.

3) Zpracování studie proveditelnosti pro rozšíření insolvenčního rejstříku - CZ.1.04/4.1.00/32.00051

Cílem projektu je úprava informačního systému insolvenčního rejstříku tak, aby odpovídal zásadám Smart Administration.

V rámci projektu bude realizováno:

- rozšíření a optimalizace insolvenčního rejstříku a seznamu insolvenčních správců;
- vybudování komunikačních vazeb s resortními informačními systémy;
- vybudování komunikačních vazeb s mimoresortními informačními systémy veřejné správy s důrazem na základní registry veřejné správy a evropské insolvenční registry.

Hlavním přínosem pro vlastníka projektu a resort justice je integrace rozříštěných údajů z jednotlivých částí systému a registrů v informačním systému insolvenčního rejstříku za účelem udržování aktuálnosti údajů a zvýšení dostupnosti informací.

Dalším z přínosů je vzájemné propojení agend, sjednocení dat a zjednodušení jejich výměny, a to i v rámci navazujících systémů ostatních států EU.

Projekt bude realizován a uveden do provozu během let 2012–2013 s předpokládanou dobou využití do roku 2018.

Předpokládané investiční náklady dosáhnou částky 106,7 mil. Kč.

Projekt přinese výrazné úspory veřejných prostředků v následujících oblastech:

- úspora za provoz dislokované techniky a zálohování v 8 lokalitách;
- úspora personálních nákladů;
- úspora provozních prostředků;
- vyšší efektivita činností a úspora času při zpracování;
- eliminace žalob a rizik plynoucích z elektronických podání;
- eliminace nákladů za případná soudní vyrovnání plynoucí ze ztrát subjektů způsobených případnými výpadky ISIR;
- úspora z použití elektronických formulářů;
- úspora ze zavedení elektronického spisu.

Projekt je integrální součástí moderního systému e-justice, bez kterého se reforma a rozvoj českého soudnictví nemohou obejít. Systém e-justice úzce navazuje na rozhodující aktivity v oblasti elektronizace veřejné správy (e-government) a je jedním z předpokladů rychlého a efektivního rozhodování soudů.

4) Rozšíření informačního systému Nejvyššího správního soudu o podporu procesů prvostupňových správních soudů a Ústavního soudu - CZ.1.04/4.1.00/32.00050

Cílem projektu je rozšířit stávající informační systém Nejvyššího správního soudu tak, aby bylo možné zajistit komunikaci se soudy I. stupně. Současně musí být vytvořeny podmínky pro vedení elektronického soudního správního spisu a s ním spojenou rychlou a spolehlivou komunikaci v rámci správního soudnictví.

Při realizaci projektu bude vytvořen jednotný, kvalitní, efektivní a bezpečný informační systém, který bude pokrývat oblast správního soudnictví ČR. Projekt bude realizován na bázi současného IS Nejvyššího správního soudu, který byl vybudován v letech 2007–2009. Technicky bude umožněno odstranění papírového soudního spisu správních soudů, který je dosud doručován zdlouhavě fyzicky a často opakovaně. Nový jednotný IS umožní vedení elektronického soudního spisu a s ním spojenou rychlou a spolehlivou komunikaci.

Projekt bude realizován a uveden do provozu během let 2012–2013 s předpokládanou dobou využití do roku 2018.

Předpokládané investiční náklady dosáhnou částky 10,16 mil. Kč. Provozní náklady budou činit 5,3 mil. Kč/rok.

Projekt přinese výrazné úspory veřejných prostředků v následujících oblastech:

- zvýšení efektivity soudních výkonů;
- zkrácení doby soudních řízení.

Projekt je integrální součástí moderního systému e-justice, bez kterého se reforma a rozvoj českého soudnictví nemohou obejít. Systém e-justice úzce navazuje na rozhodující aktivity v oblasti elektronizace veřejné správy (e-government) a je jedním z předpokladů rychlého a efektivního rozhodování soudů.

5) Zpracování studie proveditelnosti pro realizaci nového portálu resortu justice - CZ.1.04/4.1.00/32.00056

Cílem projektu je vytvořit nové portálové řešení pro:

- zjednodušení přístupu veřejnosti k informačním zdrojům ministerstva;
- zásadní zlepšení možností elektronické komunikace veřejné správy vůči občanům;
- zavedení nejmodernějších forem komunikace;
- integraci aplikací do jednoho uživatelského prostředí v rámci internetu;

- zvýšení efektivnosti komunikace a informačních toků;
- zefektivnění procesů při poskytování údajů o Ministerstvu spravedlnosti;
- nárůst významu e-justice a elektronizace soudnictví.

Při realizaci projektu bude vytvořeno jednotné místo pro vnitřní i vnější elektronickou komunikaci resortu justice.

Projekt bude realizován a uveden do provozu během roku 2011 s předpokládanou dobou využití do roku 2016.

Předpokládané investiční náklady dosáhnou částky 16,5 mil. Kč. Provozní náklady budou činit 1,8 mil. Kč/rok.

Projekt přinese výrazné úspory veřejných prostředků v následujících oblastech:

- úspora personálních nákladů;
- úspora provozních prostředků;
- úspora prostředků integrací stávajících portálů;
- úspora marketingových nákladů;
- úspory při náboru zaměstnanců - lepší propagací volných míst celého resortu;
- vyšší efektivita činností.

Projekt je integrální součástí moderního systému e-justice, bez kterého se reforma a rozvoj českého soudnictví nemohou obejít. Systém e-justice úzce navazuje na rozhodující aktivity v oblasti elektronizace veřejné správy (e-government) a je jedním z předpokladů rychlého a efektivního rozhodování soudů.

6) Zpracování studie proveditelnosti pro zavedení videokonferencí u složek resortu justice - CZ.1.04/4.1.00/32.00048

Předmětem projektu „Zpracování studie proveditelnosti zavedení videokonferencí u složek resortu justice“ je vypracování podrobné analýzy týkající se technických, legislativních, ekonomických a organizačních hledisek a dopadů, relevantních k využívání videokonferencí v resortu Ministerstva spravedlnosti ČR.

Realizace tohoto projektu se zaměřuje především na zefektivnění vzájemné komunikace mezi státními zastupitelstvími, soudy a věznicemi. Vzájemné fungování těchto složek je v současné době založené na principech, které obvykle opomíjejí možnosti moderních informačních technologií a jejich nesporné výhody v rámci určitých případů (např. při výslechu osob vystavených sexuálnímu násilí, osob se ztíženou mobilitou, utajovaných svědků apod.). Resort justice není na takový způsob komunikace vybaven a ojedinelá stávající zařízení, která jsou v ČR k dispozici, jsou již zastaralá a nejsou propojena do jed-

notné sítě. V současné době jsou obvykle všichni účastníci fyzicky přítomni při soudním jednání. Fyzická přítomnost účastníků soudního řízení není přítom v mnoha případech potřebná nebo vhodná.

Cílem projektu bylo vypracovat studii proveditelnosti a analýzu nákladů a přínosů v takovém rozsahu a struktuře, která umožní vedoucím pracovníkům Ministerstva spravedlnosti ČR rozhodnout o fyzické realizaci projektu – tedy nákupu videokonferenčního zařízení a jeho implementaci v jednotlivých lokalitách spadajících do kompetence Ministerstva spravedlnosti. Význam projektu se přitom netýká pouze zefektivnění komunikace jednotlivých složek resortu justice v ČR, ale výrazně přispívá k zjednodušení komunikace při řešení soudních sporů mezi jednotlivými členskými státy EU.

Na základě vytvořené studie proveditelnosti a analýzy nákladů byla prokázána smysluplnost a finanční návratnost projektu, a to především zefektivněním přeshraniční spolupráce, snížením finančních prostředků na svědečné, znalečné a na transporty osob ve výkonu trestu nebo umístěných ve vazebních věznicích, kteří vystupují jako svědci v jiných případech.

7) Zpracování studie proveditelnosti pro přípravu projektu elektronického soudního spisu - CZ.1.04/4.1.00/32.00054

V rámci elektronizace justice je v současné době zavedení elektronického spisu považováno za jednu z priorit resortu. Pro přípravu a naplánování projektu byla v první fázi zpracována studie proveditelnosti, která identifikuje klíčová rizika, uzlové body budoucího řešení a nasměruje konkrétní postupy rozvoje celého klíčového projektu.

Cílem studie proveditelnosti, která byla v rámci projektu zpracována, je vytvoření procesní analýzy pro stanovení nejlepší možné varianty postupu zavedení elektronických spisů a definování nezbytných podmínek provozu systému, který bude elektronické spisy spravovat a zpřístupňovat. Přitom bere v úvahu specifika jednotlivých složek resortu (soudů, státního zastupitelství, samotného ministerstva), plynoucí z odlišnosti postavení, úkolů, vzájemných vztahů těchto složek a jejich vztahů k veřejnosti, při vytváření, využívání a zpřístupňování spisů. Perspektivně je připraven i na zpracování dokumentů, z nichž je vytvářen trestní

spis, jako soubor dokumentů vznikajících postupně (v časové posloupnosti) v procesu trestního řízení u různých orgánů činných v trestním řízení.

Úkolem studie je také identifikovat a specifikovat konkrétní požadavky a potřeby a vytvořit rámcový návrh řešení a potřebných souvisejících procesů pro naplnění cílů projektu se zřetelem zejména na bezpečnostní požadavky, ale i na technické, ekonomické a organizační předpoklady a potřeby resortu.

V rámci zpracování studie proveditelnosti se tak řeší tok informací (z hlediska vytváření a využívání spisů v resortu) jak uvnitř příslušné složky, tak i navenek, a to od počátku vzniku spisu (v návaznosti na došlá podání – dokumenty, tvořící zpravidla základ každého spisu), po dobu příslušného řízení až po skončení věci a budoucí archivaci spisu.

Podstatným úkolem studie proveditelnosti je vymezit vztah budoucího projektu ke stávajícím informačním systémům, jež se mají (vzhledem k zadání) zachovat jako důležité zdroje informací. Účelem studie proveditelnosti je vymezit rozsah informací, spravovaných stávajícími informačními systémy, a rozsah informací, které bude spravovat e-spis, včetně definování funkčního komunikačního rozhraní mezi těmito systémy.

Snahou realizačního týmu je, aby budoucí projekt eSpis garantoval nejen funkční a bezpečný (plně zabezpečený) systém, ale i systém pokud možno co nejvíce komfortní z hlediska uživatelů, umožňující postupně doplňování o další funkcionality a různé varianty přístupů k e-spisu v uživatelsky příjemném prostředí.

Všechny výše uvedené studie proveditelnosti respektují požadavky na obsah uvedené v žádosti do OPLZZ a budou současně sloužit jako povinná příloha pro navazující klíčové projekty integrovaného operačního programu.

Jaroslav Martaus
vedoucí oddělení, odbor informatiky
Ministerstvo spravedlnosti

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

ISDOC story aneb Jak se rodila elektronická fakturace v Čechách

Pracuji v ICT průmyslu 20 let, a vždy když jsem viděl, jak se různé informační systémy nedovedou mezi sebou domluvit, jsem cítil stud. „Proč s tím něco neuděláš? Proč přihlížíš tomu, jak jedni lidé data pořídí a vytisknou a druzí tatáž data znovu typují do jiného systému. To je přece vrchol mrhání lidskou energií a také pohrdání nás, „ajťáků“, prací jiných lidí,“ říkal jsem si. Víc než hezky to bylo vidět na dokladech, které mi docela často procházely rukama, na fakturách. Věděl jsem, že existuje formát EDIFAT, ale také jsem věděl, že jeho implementace v koncové firmě není levná, a také, že se platí třetí straně, tzv. operátorovi za každou transakci. A tehdy jsem se rozhodl vymyslet takový fakturační formát, který bude moci výstavce faktury poslat bez dalších nákladů přímo příjemci zboží či služeb a který bude relativně snadný na implementaci. Jediné, čeho jsem se tehdy obával, bylo vědomí legislativy, která buď výrazně preferuje desítky let starou papírovou metodu, nebo dokonce zakazuje používat cokoliv jiného. Vezměme to ale popořadě.

Nápad definovat univerzální formát elektronické fakturace jsem poprvé prezentoval v průběhu vstupních rozhovorů ABRA Software do sdružení SPIS. Šlo o jednání s tehdejší prezidentem SPIS panem Ondřejem Felixem v září roku 2005. Tehdy poprvé, v odpovědi na otázku, čím by konkrétně mohla ABRA přispět k záměru sdružení SPIS, byla přesně formulována myšlenka jednotného a společného fakturačního formátu mnoha výrobců. Ondřej Felix, jako zkušený profesionál v oboru, na nabídku okamžitě zareagoval a dal projektu zelenou. Díky tomu se v plánu činnosti SPIS na rok 2006 poprvé objevil odstavec o standardech výměny dat, který výjimečně přesně charakterizuje důvody, proč taková věc má smysl: „Neexistence pragmatických průmyslových standardů pro výměnu dat mezi komerční sférou navzájem, komerční sférou a veřejnou správou, veřejností a veřejnou správou je jednou ze základních překážek pro výrazné zjednodušení komunikace v každodenním obchodním styku i při komunikaci uvnitř a vně veřejné správy. Členové SPISu jsou schopni díky své pozici na trhu zejména v oblasti aplikačního softwaru definovat zásady takových standardů a klíčové standardy pak také na trhu prosadit, a to jak v komerční sféře, tak i při komunikaci s veřejnou správou.“

Začátkem roku 2006 jsem tedy začal vést první rozhovory se členskými firmami SPIS a zjišťovat, kdo by o problematiku standardů měl zájem a také kdo je ochoten pro tento cíl něco konkrétního udělat. Dne 6. 3. 2006 se uskutečnilo první historické zasedání pracovní skupiny pro elektronickou výměnu dat. Během krátké doby se profilovala trojice ve složení Petr Kuchař (ABRA Software), Petr Mañas (LCS

International) a David Kesl (Ernst & Young) a v tomto složení jsme formulovali cíle, rozdělili si práci a šli nadále vytyčenou cestou.

Zásadním technickým přínosem byl výzkumný projekt elektronických dokladů, který ve spolupráci s tehdejší Ministerstvem informatiky realizovala firma LCS International. Šlo o doklady formulované podle mezinárodního formátu UBL 1.0, který byl dílem mezinárodního sdružení OASIS a který do pracovní skupiny přinesl Petr Mañas. Uvedený projekt byl na Ministerstvu informatiky úspěšně ověřen, bohužel kvůli zániku ministerstva a převedení většiny agend pod Ministerstvo vnitra nijak dál nepokračoval. Na tomto případě se velmi jasně ukázalo, že cesta budování fakturačního formátu shora, tedy iniciativou orgánu veřejné správy je problematická. Členy pracovní skupiny i představenstva SPIS tento příklad utvrdil v tom, že jistější cesta je v iniciativě zdola, tj. v dohodě velkého počtu vývojářských firem, které dohromady představují velkou část trhu v oblasti daňových dokladů a jsou schopny takové řešení prosadit.

Dalším důležitým přínosem byl legislativní monitoring možností elektronických dokladů ze strany konzultační firmy Ernst & Young. David Kesl analyzoval, jak jsou v zákoně o DPH definovány elektronické daňové doklady a jaké vyžadují v souladu se 6. směrnicí EU náležitosti, např. přítomnost kvalifikovaného elektronického podpisu i souhlas příjemce a mnoho dalších velmi důležitých souvislostí.

V první polovině roku 2006 proběhlo několik setkání, na kterých jsme si vyjasňovali základní technické otázky,

jako použití cizích číselníků (např. číselník způsobů plateb), jak pracovat s cizími měnami či zda dopočítávat ceny v trojúhelníku „Cena bez DPH, DPH a Cena s daní“.

Druhá polovina roku 2006 byla bohužel ve znamení stagnace. Tehdejší nové představenstvo SPIS vybralo ze svých řad nového vedoucího naší pracovní skupiny. Ten bohužel měl na naší práci minimální zájem, takže probíhaly pouze dílčí e-mailové konzultace a pracovní skupina se reálně více než 7 měsíců nesešla. K obnovení činnosti došlo až po volbě nového vedení SPIS v březnu 2007, kdy se celý úkol obnovil díky mému kandidatuře a následnému zvolení do představenstva sdružení SPIS. Dostal jsem tehdy jasný mandát řídit a rozvíjet pracovní skupinu pro elektronické standardy a být jejím tzv. exekutivním sponzorem. Činnost skupiny jsem tehdy rozčlenil na tři témata, na kterých jsme v různém složení pracovali samostatně. Byla to:

- a) Technická část standardu, na které jsme pracovali společně s Petrem Maňasem. V této části byl postupně zapracován přechod formátu z UBL 1.0 na UBL 2.0, který přinesl některé nové položky, řešící i naše legislativní požadavky. Schůzky, během kterých jsme vyjasňovali hlavně funkční požadavky, se odehrávaly přibližně jednou za 4 týdny buď v sídle LCS International nebo ABRA Software. Výsledkem práce byl začátkem roku 2008 již konzistentní návrh datového modelu, který byl harmonizován na potřeby vnitrostátních daňových dokladů, včetně zálohových faktur.
- b) Část organizační, které jsem se začal naplno věnovat sám. V rámci této části probíhala „mise“ po českých i zahraničních softwarových firmách, které produkuje nějaké „krabicové“ ekonomické řešení. Nejprve bylo třeba managementu či vlastníkům vysvětlit základní princip elektronické komunikace založené na společném formátu. Dalším bodem pak bylo vyjednat podporu a vzájemnou spolupráci, kdy v podstatě konkurenční firmy spolupracují na společném výsledku. Jinak řečeno, bylo třeba najít motivaci pro společnou práci. Tato část budování společného formátu byla asi nejvíce časově náročná a na jejím výsledku záviselo, zda projekt jako takový bude úspěšný či nikoliv. Bez podpory důležité části trhu by totiž původní myšlenka vyústila jen v pouhý další proprietární formát, který by používala jen malá a ohraničená skupinka firem. Během léta a podzimu 2007 tak proběhly iniciační schůzky s firmami Cígler Software, K2

Atmitec, DC Concept, Karat Software, J. K. R., Česká spořitelna, SAP, Microsoft, Stormware, Asseco a Gordic.

- c) Třetí oblastí byly právní analýzy, které si vzal na starost David Kesz. Šlo zejména o analýzy používání elektronického podpisu v souvislosti se zákonem o DPH, dále o fakta o archivních mechanismech elektronických dokladů (10+1 let) a také o náležitosti pro nakládání s účetními písemnostmi podle zákona o účetnictví. Vedle přínosu firmy Ernst & Young je na tomto místě třeba ocenit také práci Právního klubu SPIS, který pod řízením Jiřího Poláka poskytl součinnost, a renomované právní kanceláře dávaly pracovní skupině konkrétní stanoviska. V rámci této „legislativní“ linie byly zkoumány i detaily elektronických podpisů, a to ve spolupráci s jednou z akreditovaných certifikačních autorit, firmou eldentify. V dnešní době se to již bude zdát úsměvné, ale v té době ještě nebyla kryptografie tak rozšířená, takže pracovní skupina se poprvé dozvíдалa dnes rutinní postupy, např. jak zacházet se seznamem zneplatněných certifikátů, jak často se takový seznam vydává, jak se liší certifikát kvalifikovaný a komerční, jak funguje časové razítko a další související věci.

Díky podpoře tehdejšího představenstva SPIS a především jeho prezidenta pana Jiřího Poláka začaly v roce 2008 probíhat i schůzky se zástupci Ministerstva financí a Ministerstva vnitra ČR, v obou případech až na úrovni náměstků. Díky tomu jsme měli možnost konzultovat náš návrh např. se zástupci Národního archivu ČR, tvůrci právě vznikající strategie e-governmentu, na které se SPIS podílel, i s dalšími pracovními skupinami.

Na jaře 2008 začalo být jasné, že legislativních požadavků, které vyplývají z české daňové legislativy a které bylo třeba zapracovat, je mnoho. A zároveň, jak probíhaly technické práce, bylo čím dál jasnější, že formát se stále více vzdaluje původní specifikaci UBL 2.0 a že bude třeba jej oddělit, zavést vlastní jmenný prostor pro všechny prvky a také vlastní obchodní název. Jako dočasné jméno jsme tehdy zvolili označení eDOC.

Po několika měsících, během kterých SPIS řešil administrativní otázky, např. unikátní internetovou doménu pro tento formát, nakonec pracovní skupina zvolila definitivní název, který zněl: „Information system dokument“, zkráceně

ně ISDOC. V tomto tvaru byl také podán na podzim 2008 návrh na registraci ochranné známky, který byl v únoru 2009 řádně zakončen registrací.

Osvětová práce, při které jsem kontaktoval mnoho firem v oboru, začala nést své ovoce a v polovině roku 2008 již v pracovní skupině pro elektronické standardy byli i zástupci České spořitelny, K2 Atmítec, J.K.R. a Cígler Software. Do konce roku 2008 pak přistoupili kolegové z DC Concept a také ze Stormware.

V polovině roku 2008 doporučilo představenstvo SPIS ústy prezidenta Jiřího Poláka záležitost kolem ISDOC vhodným způsobem prezentovat veřejnosti, aby se do projektu mohly zapojit i další firmy. A tak jsem za pár hodin sestavil text, dnes již legendární „Deklaraci o společném postupu v oblasti elektronické fakturace v ČR“, která se později stala inspirací pro další důležité události, konkrétně pro Deklaraci výrobců spisových služeb, jež následně vedla až k formulaci Národního standardu spisových služeb. Uvedená Deklarace o společném postupu v oblasti elektronické fakturace zavazuje její signatáře z řad vývojářských firem k zapracování formátu ISDOC do svých komerčních balíčků v perspektivě 1 roku. SPIS krátce na to dostal přímou podporu od tehdejšího ministra financí Miroslava Kalouska, takže se 16. 10. 2008 na slavnostní tiskové konferenci na půdě MF ČR mohlo 14 firem svým podpisem zavázat k implementaci formátu, jakmile bude poprvé zveřejněn. Spolusignatáři byli tehdy za sektor veřejné správy ministr financí Miroslav Kalousek a také náměstek ministra vnitra Zdeněk Zajíček.

Paralelně probíhaly celý podzim 2008 a jaro 2009 technické práce, během kterých bylo diskutováno, jak zacházet s daňovými i nedaňovými zálohovými doklady, jak konkrétně bude ISDOC zacházet s přílohami fakturačních dokladů, jaké vazby na zpětné doklady budou podporovány na úrovni hlaviček dokladů a jaké na úrovni řádků atd. Důležitou otázkou bylo také zajištění kvalitní dokumentace. Věděl jsem, že sami to „nedáme“, a oslovil jsem proto externí konzultanty. Jako nejdůležitější se ukázal být pan Jiří Kosek, mezinárodně uznávaný expert na XML jazyky, člen ISO JTC1/SC34 a také sdružení W3C, který nás upozornil na technické nástroje pro zpracování XML technologie. Také jako zkušený IT profesionál položil nám, tvůrcům for-

mátu ISDOC, několik zásadních odborných otázek, které při budování formátu v technické linii zůstaly stranou. Zajímavostí pak je, že právě Jiří Kosek jako konzultant pracovní skupiny SPIS vytvořil historicky první, elektronicky podepsanou, a tedy platnou, ISDOC fakturu, která kdy byla vytvořena, a odeslal ji k proplacení sekretariátu SPIS. Reakce paní ředitelky, která s námi průběžně komunikovala a o elektronické faktuře věděla, byla nicméně velmi opatrná a úsměvná: „Vážení pánové, můžete nám prosím říci, co máme se souborem, který jste nám poslali, dělat?“

Na základě bezprostřední zkušenosti s první elektronickou fakturou jsem se rozhodl k činu, který běžná softwarová firma nedělá každý týden. Navrhl jsem spolujednatelům v ABRA Software, abychom na podporu myšlenky elektronické fakturace uvolnili svou první, zdarma dostupnou aplikaci, tzv. freeware. Dostala jméno „ISDOC Reader“ a může si ji kdokoliv stáhnout z internetového serveru a volně používat. Tato aplikace má za úkol pomoci koncovým příjemcům elektronických faktur doklad zobrazit ve formátu ISDOC, ověřit elektronický podpis i integritu dokumentu a případně jej i vytisknout, vše samozřejmě včetně příloh faktury, na které formát také pamatuje. Tím ISDOC Reader může pomoci každému, kdo buď ještě nemá ve svém softwaru implementován import formátu ISDOC a nebo dokonce žádný systém nemá, protože je třeba fyzická osoba a zajímá ho jen, jak fakturu za telefon či jiné služby zobrazit a zaplatit. ISDOC Reader je k dispozici na www.isdoc.org, a to i ve slovenské a anglické verzi.

Jakmile vešlo ve známost, že SPIS pracuje na fakturačním formátu, začaly jej kontaktovat další instituce se žádostí o vysvětlení, co vlastně ISDOC všechno řeší, jakou legislativu pokrývá atd. V podobném duchu se uskutečnila v únoru 2009 schůzka s organizací FITPRO (Facilitation of International Trade Procedures), která se primárně zabývá formátem elektronické komunikace EDI, zejména ve spojení s mezinárodním obchodem, a na níž byly položeny základy spolupráce SPIS s touto organizací.

V březnu 2009 se při příležitosti zveřejnění první verze formátu ISDOC konala na MF ČR za přítomnosti náměstků Ministerstva financí a Ministerstva vnitra další tisková konference, na které již bylo kromě novinářů a původních signatářů přibližně dalších 20 ICT firem, které se v obdo-

bí od podpisu Deklarace k tomuto dokumentu připojily a uznaly tak závazek implementovat do jednoho kalendářního roku formát ISDOC.

V dubnu 2009 na mezinárodní konferenci ISSS v Hradci Králové přichází pro SPIS první ocenění za projekt ISDOC. Jako vedoucí pracovní skupiny pro elektronické standardy výměny dat jsem měl čest převzít z rukou náměstka Zdeňka Zajíčka cenu ministra vnitra ČR za přínos při rozvoji ICT ve veřejné správě. V návaznosti na to, ale především díky koordinaci a dlouhodobé spolupráci SPISu s MV ČR a Národním archivem byly elektronické faktury ISDOC seznány příslušnou vyhláškou MV ČR jako způsobilé pro posílání systémem datových schránek. Pro veřejnou i soukromou sféru je velmi důležitý i fakt, že díky příslušné legislativní změně začal systém datových schránek od 1. 7. 2009 připouštět možnost posílat faktury či obdobné žádosti o zaplacení, a to i mezi subjekty mimo veřejnou správu (firmami) navzájem.

Na podzim roku 2009 zřídila pracovní skupina interní úložiště pro výměnu vzorků souborů ISDOC tak, aby zaručila co nejlhádší náběh použití elektronických dokladů v praxi a případné problémy interoperability byly vyřešeny ještě dříve, než u uživatelů vzniknou. Současně na doporučení Ministerstva financí vznikla spolupráce s Mezinárodní obchodní komorou na téma elektronické účtenky (zjednodušené daňové doklady) systému idTAX. Pracovní skupina SPIS následně odhlasovala záměr rozšířit formát ISDOC o další druh dokladu, který bude podporovat hotovostní doklady, a pracuje na jejich integraci do formátu ISDOC.

V lednu 2010 završilo sdružení SPIS více než rok trvající snahu o spojení s APVTS, sdružením v oblasti telekomunikací, a z obou subjektů vznikla společná asociace s názvem „ICT Unie“ s přibližně 80 členy. Již pod novou hlavičkou jsme spolu s Janem Novotným z Asseco Solutions (bývalá LCS International) prezentovali projekt ISDOC v soutěži ICT projekt roku, kterou vyhlašuje každoročně společnost CACIO. Projekt byl odbornou porotou posouzen jako vítězný, takže jsem v březnu 2010 mohl v budově ČNB převzít další cenu, ICT projekt roku 2009. O několik týdnů později jsme se dokonce jako zástupci vítězného projektu dočkali pozvání do Hrzánského paláce v Praze na setkání s premiérem ČR Janem Fischerem.

Na trhu se na začátku roku stále více rozbíhá elektronická fakturace, kdy jednotlivé soukromé i veřejné subjekty mají k dispozici jak komerční balíky ekonomických software s implementovaným formátem ISDOC, tak i volně použitelné nástroje. Podle celkové statistiky, kterou sestavila na základě údajů svých členů ICT Unie, se počet elektronických faktur formátu ISDOC přiblížil číslu jeden milion a dá se právem říci, že projekt fakturačního formátu ISDOC byl od kolébky dotažen až do praktického používání.

Petr Kuchař

Petr Kuchař patří k největším propagátorům elektronické fakturace v ČR, je spoluautorem fakturačního formátu ISDOC. Jeho kariéra začala ještě při studiu ČVUT v roce 1990 ve firmě Montované

stavby Praha, pokračovala ve firmě Aktis s. r. o., Aktis International s. r. o., Aktis a. s., ABRA Software a. s. až k nynější skupině United Software a. s. Je spoluautorem několik řad software ABRA, členem několika profesních a společenských organizací. Za ABRA Software je organizátorem soutěže Diplomová práce roku. Svůj soukromý čas dělí mezi rodinu, práci, kytaru, jachting a automobily.

Přístupnost poprvé - o čem se vlastně bavíme?

V prvním díle našeho miniseriálu se podíváme na to, co je vlastně přístupnost informací, pokusíme se vysvětlit některá zaběhnutá klišé a zjistíme, jaké má kdo povinnosti a jak by je měl plnit. Nemusíte se ale bát, ve skutečnosti nejde o nic hrozného. Stačí jen vzít za své několik pravidel a hlavně se nesnažit sami vymýšlet a zjišťovat něco, co už za vás někdo vymyslel a zjistil, většinou s vylámáním zubů.

Ti, kteří se „motají“ kolem webových stránek, již slovo přístupnost mnohokrát slyšeli. Zejména v oblasti webových stránek orgánů veřejné správy to zdaleka není novinka. Hned na úvod se můžeme tak trochu poplácat po zádech, protože v naší republice je legislativa týkající se přístupnosti webů technicky velmi dobrá a je třeba si přiznat, že čeští odborníci jsou tahouny v těchto oblastech v rámci celé Evropy. Naši „webaři“ jistě znají vyhlášku č. 64/2008 Sb., o přístupnosti (jejíž úplný název je tak dlouhý a složitý, že případné zájemce odrazuje už jenom svojí délkou). Tato vyhláška udává technická pravidla, která musejí splňovat všechny webové stránky orgánů veřejné správy.

Přístupnost se ale dnes již zdaleka netýká pouze webových stránek. Musíme mít na paměti, že prostě žijeme v době internetu, ať jsou technologové skeptičtí, jak chtějí. Cílové skupiny uživatelů již dnes zdaleka nesbírají informace pouze z webových stránek. Doba začínajícího e-governmentu u nás dává občanovi velký prostor k tomu, aby nejen pasivně získával určité informace, ale aby také aktivně využíval moderních elektronických služeb a komunikoval se svým státem. Kromě webových stránek jsou k dispozici i milióny elektronických dokumentů a tisíce různých interaktivních aplikací. I tyto věci musíme připravovat a provozovat tak, aby se s nimi mohli seznámit všichni uživatelé.

Přístupnost znamená informace pro každého

Hned na začátku opět uvedu své oblíbené heslo, a to, že přístupnost se zdaleka netýká jenom lidí se zdravotním postižením. Upřímně si řekněme, že jakýkoliv systém splňující principy přístupnosti bude daleko lépe čitelný doslova pro každého a nabídne i běžným uživatelům, obzvláště pokud využívají alternativní zařízení, nové a zajímavé funkce. Jednoduchý příklad: pokud budu mít jednotlivé úseky informací označené nadpisy, tak i standardní prohlížeč mi může zprostředkovat strukturu daného dokumentu.

Vžijme se do role nevidomého uživatele. Ten se sice podívá na webovou stránku nějakého úřadu (protože ta musí být podle pravidel přístupnosti) a najde si na ní dokument například o sociálních službách, ale daný dokument už si nemusí

přečíst, protože oblast přístupnosti dokumentů je velmi nová a dokument může být tak špatně technicky zpracován, že jej takový uživatel prostě nebude schopen přečíst. Lidsky řečeno, tato věc je uživateli naprosto k ničemu. K čemu mu je, že si přečte obsah webových stránek, když se nedokáže seznámit s obsahem dokumentů na nich umístěných? Podobné to může být třeba i v aplikacích typu „Objednejte se na úřad“.

Je tedy třeba, abychom přístupnost začali vnímat daleko komplexněji než dosud. Onen zpátečnický a od samého počátku chybný výklad, že se má jednat jen o určité webové stránky, je již dnes celosvětově dávno překonán a my se k tomu musíme postavit čelem.

Nové povinnosti, našťěstí takřka zatím bez povšimnutí

Asi se ptáte, jestli existují nějaké normy nebo předpisy, které by bohužel snahy o zpřístupnění dokumentů sjednotily. Odpověď je jednoznačná: „ANO, a dokonce jsou nadřazené našim zákonným normám.“ Hovořím teď zejména o Mezinárodní úmluvě o právech osob se zdravotním postižením, která pro nás platí již od října roku 2009 a která je z povahy mezinárodní smlouvy takzvaně přímo aplikovatelná. To znamená, že nejenže její ustanovení musíme promítnout do svého právního řádu, ale hlavně, že její ustanovení jsou platná i bez toho, že by byla zakotvena v našich národních zákonech. To, že tato přímá aplikovatelnost způsobuje jakousi právní džungli v této oblasti a že by tedy bylo nanejvýš vhodné jednotlivé principy konkretizovat, je diskuse na jiný článek, a tak to nyní blahosklonně přejdeme. Držme se ale faktu, že Úmluva je platná a závazná a že se s ní musíme nějak vypořádat.

Tato Mezinárodní úmluva zejména ve svých člancích 4, 9 a 21 hovoří obecně o přístupnosti informací. Záběr našich „povinností“ je ale daleko širší než jen obyčejné webové stránky. Osoby se zdravotním postižením mají právo rovného přístupu k jakýmkoliv veřejným informacím a zároveň i k jakýmkoliv informacím týkajícím se jejich práv a povinností. De facto musíme být tedy schopni jim technicky správnou formou zpřístupnit veškeré informace a služby veřejné správy. A toto právo jde dokonce ještě dál. Stát je povinen poža-

dovat i od komerčních a soukromých subjektů, aby veřejné veřejné služby a informace poskytovaly a provozovaly v přístupné formě (čl. 21, písmeno c) již zmíněné Úmluvy). Státu se zde tedy ukládá přímá povinnost vyžadovat obecnou přístupnost všech informací a služeb na celém internetu - mimochodem, aniž by k tomu byly dány jakékoliv podrobnosti. Toto obecné ustanovení je sice mocným nástrojem pro zdravotně postižené (ve světě již byly případy žalob na to, že informace či služby i v komerčním sektoru nejsou přístupné), avšak upřímně řečeno, stát příliš netuší, jak by tuto svou povinnost mohl naplnit. Mnohdy používaný argument, že stát nemá právo diktovat něco tvůrcům obsahu internetu, můžeme brát spíše za alibismus. Měli bychom být schopni se tomuto problému postavit a spíše než důvody „proč to nejde“ bychom měli nalézat způsoby „jak“. Ostatně, první významnější vlastovkou může být třeba novela zákona o elektronických komunikacích, ve které již připravujeme legislativní půdu pro zajištění práv těchto specifických uživatelů.

Takže, o čem to je?

Abych po předchozích odstavcích, které mohly mnohé upřímně trochu vyděsit, zase čtenáře trochu uklidnil, musím zdůraznit, že technická řešení přístupnosti nejsou tak složitá a poskytovatele obsahu a služeb prakticky nemusí nijak omezovat. To nejdůležitější ale je, aby architekti informačních systémů, a zejména dodavatelé technologií, na tyto věci mysleli již od začátku. Je mylná představa, že mávnutím kouzelného proutku dokážeme všem zpřístupnit úplně všechno. To samozřejmě zajistit nelze. Procesy musí být postupné a dobře promyšlené. Ale na druhou stranu se ani nelze vymlouvat na to, že přizpůsobení systému pro přístupnost je náročné a drahé. Tato výmluva totiž ve své podstatě ukazuje jen amatérismus tvůrců takových systémů. Od začátku přece každému muselo být jasné, že dříve, či později neochotu trhu dobrovolně se přizpůsobit převálcuje jednoznačné a neoddiskutovatelné právo, a kdo si to neuvědomil, jednoduše nemá ve své práci co dělat.

Prakticky se jedná o tři základní oblasti přístupnosti: přístupnost webového obsahu (která zajistí, že webové stránky a informace na nich budou čitelné i pro specifické uživatele), pak zcela nová problematika přístupnosti dokumentů (ta zajistí, že i obsah elektronických dokumentů bude čitelný pro každého) a třetí je přístupnost a využitelnost interaktivních aplikací (tím zase řešíme, aby i s aplikacemi na internetu mohli pracovat všichni).

Praktickou ukázkou zlepšení přístupnosti informací jsou například datové schránky. Tolik kritizovaný komunikační kanál by samozřejmě měl sloužit také zdravotně postiženým. Před několika týdny byla do ISDS přidána nová funkce takzvaného náhledu, která umožňuje číst datové zprávy pouze ve webovém prohlížeči bez nutnosti dalších doplňků. Pro řadu uživatelů vítané zpestření, ale pro zdravotně postižené prakticky jediná možnost, jak s datovou zprávou pracovat způsobem pro ně obvyklým. Je to jeden z několika konkrétních výsledků naší práce, obdobně jako třeba web www.pristupnostdokumentu.cz, kde se zájemci dozví více o již zmiňované přístupnosti dokumentů.

Na co se můžete těšit?

Tento první článek z naší nové minisérie měl za cíl upoutat pozornost a zdůraznit důležitost přístupnosti k informacím. A po pravdě řečeno i trošičku vyděsit. V dalších článcích se podrobněji podíváme na jednotlivé oblasti. Pokusíme se spolu poohlédnout i po nějakých principech řešení a také si řekneme, jaký je současný stav u nás a jak moc se liší od toho, kam musíme dojít.

Michal Rada
Iniciativa informatiky pro občany

Výjimečná budova Úřadu městské části Praha 6

Toto označení plně vystihuje nově zrekonstruované prostory Úřadu městské části Praha 6. Budova radnice byla postavena již v roce 1923. Záměr vybudovat moderní a pro občany dostupnou radnici schválilo Zastupitelstvo městské části Praha 6 již v roce 2001. Definitivní podoba celé rekonstrukce byla schválena v roce 2007. Od téhož roku se společnost AV MEDIA, a. s., stala partnerem pro dodávku a následnou instalaci komunikačních technologií.

Úřad městské části Praha 6 je ukázkovým příkladem toho, jak lze v krátkém čase vybudovat moderní administrativní komplex pro cca 350 pracovníků. Hlavním cílem bylo vytvořit pro občany takové prostředí, které nabídne nejvyšší možnou úroveň poskytovaných služeb, tj. zajistit přímou a efektivní dostupnost informací např. formou elektronické úřední desky nebo vstupní halou, která slouží jako místo pro identifikaci požadavků občana s následnou navigací na konkrétní odbory Úřadu městské části. Všechna pracoviště se podařilo umístit pod jednu střechu - od odboru služeb pro veřejnost po odbor evidence osob i nově vzniklé služebny městské policie. Nové prostory byly pro občany zpřístupněny koncem roku 2009.

Proč jste zvolili takto moderní, efektivní a otevřený způsob komunikace s občany? Na tuto a další otázky jsme se zeptali pana Víta Eliáše, vedoucího odboru informatiky Úřadu městské části Praha 6.

Forma komunikace s občany je důležitou součástí každého úřadu. Při rekonstrukci budovy jsme měli jedinečnou příležitost umístit do našich prostor moderní komunikační nástroje určené veřejnosti, které usnadní formu předávání informací, ale hlavně zjednoduší pracovní procesy úředníků. Do této kategorie patří nově vybudovaná elektronická úřední deska. Úřední deska je nepřetržitě přístupná veřejnosti, odolná vůči okolním vlivům i neoprávněným útokům. Dalším důležitým faktorem je napojení na spisovou službu s možností automatického stahování nových dokumentů z databázové složky. Dokumenty jsou tak aktualizovány přímo z kanceláří odpovědných úředníků bez nutnosti zásahu či obsluhy elektronické úřední desky, umístěné na veřejně dostupném místě. Navíc umožňuje zapojení interaktivního nástroje (dotykové fólie), která vede

k flexibilnímu, úspornému a efektivnímu využití úřední desky. Příznám se, že jsem byl ten, kdo elektronickou úřední desku před vedením úřadu prosazoval. Jsem přesvědčen, že doba papírování je dávno za námi a pomocí nových technologických nástrojů můžeme docílit mnohem konkrétnějších výsledků, což se v tomto případě jednoznačně potvrdilo. Máme více času věnovat se podstatnějším pracovním úkolům. Každodenní manuální vyvěšování úředních dokumentů je pro nás vzdálenou minulostí!

Moderní, efektivní a pohodlný způsob zveřejňování dokumentů pomocí elektronické úřední desky

Zveřejňování dokumentů pomocí elektronické úřední desky je bezpochyby moderní, efektivní a pohodlný způsob. To je ale technický pohled na vámi zvolený přístup a formu komunikace s veřejností. Zažité pracovní „rituály“ a jejich změna bývá většinou brzdou nových postupů. Co tedy úředníci a vedoucí pracovníci Vašeho úřadu? Změnil se styl jejich práce v moderně zrekonstruované budově?

Ano, řekl bych, dost zásadně. Jak už bylo zmíněno na začátku, hlavním záměrem rekonstrukce bylo vytvoření moderních prostor nejen pro občany, ale také pro úředníky. Zasedací místnosti a kanceláře vedoucích pracovníků jednotlivých odborů jsou vybaveny interaktivními plazmovými monitory nebo tabulemi SMART Board, které jsou určeny pro porady, jednání nebo školení. Cílem je posouvat úředníky k týmové spolupráci, přímému zapojení při realizaci klíčových úkolů s možností získání zpětné vazby. Interaktivní nástroje dodané společností AV MEDIA, a. s., plní naše počáteční požadavky. Potřebujeme úředníky motivovat a naučit je používat moderní formy komunikace. Něktěrym pracovníkům se nová koncepce moc nezamlouvala. Postupem času se obavy z jejího nasazení začaly v tom dobrém slova smyslu měnit, především po absolvování individuálního školení, jak v praxi využít interaktivních nástrojů pro prezentace a porady. Dokonce i starší generace úředníků si našla cestu, jak interaktivní řešení začít efektivně používat.

Využíváte i jiné moderní metody komunikace?

Mezi další, v dnešní době již standardními prvky moderní komunikace, patří bezpochyby videokonference. Tu používáme ve dvou místnostech úřadu. První je hlavní zasedací místnost úřadu, druhá je centrální místnost odboru dopravy a životního prostředí, která je osazena zobrazovacími panely, sloužícími pro monitoring kamerového systému městské policie. Dále je určena pro sledování dopravní situace na území Prahy 6 nebo při komunikaci s firmami zajišťujícími čistotu našeho městského obvodu. Firmy mají ve svých vozidlech zabudovanou GPS navigaci a pomocí našeho monitorovacího zařízení můžeme operativně vyhledat vozidlo, které se nachází v místě výskytu znečištění komunikace či jiné události. Těmito kroky šetříme čas a vynaložené prostředky za zprostředkované služby. Videokonference nám slouží jako propojovací zařízení centrální místnosti s hlavní zasedací místností, ve které může při řešení vážných situací nebo živelních pohrom zasedat krizový štáb, který se osvědčil a byl využit např. při rozsáhlých povodních v roce 2002. Videokonferenci chceme do budoucna používat i mimo prostory Úřadu městské části Prahy 6 pro spolupráci s dalšími složkami veřejné či státní správy. Videokonference a systém distribuce signálu pro centrální místnost dodala a kompletně instalovala společnost AV MEDIA.

Jiří Plátek
specialista marketingu
AV MEDIA, a. s.

Městská
část
Praha

6

Úřad městské části Prahy 6 je zajímavý v mnoha oblastech. Patří mezi ně moderní pojetí, otevřenost k občanům i profesionální úřednický přístup. To jsou hlavní kritéria veřejně dostupného místa pro občany. Je to o to zajímavější, že budova úřadu byla postavena v polovině dvacátých let minulého století a původně se jednalo o nízkonákladovou ubytovnu pro důstojníky. Poté sloužila provizorně jako soud a od padesátých let v ní sídlil národní výbor.

Vít Eliáš

vedoucí odboru informatiky
Úřadu městské části Prahy 6
Na Úřad městské části Prahy 6
(ÚMČ) nastoupil před 21
lety. První zkušenosti získal
z pozice referenta pro Pláno-

vací odbor. Ve stejnou dobu obdržel ÚMČ první počítač Videoton VT 20, na jehož rozběhu a praktickém nasazení se podílel také pan Eliáš. „Z pozice vedoucího oddělení informatiky je mým hlavním úkolem nasazení a plná funkčnost informačních systémů v oblasti hardware i software. Snažím se hledat nové technologické nástroje, které usnadní práci mým kolegům nebo ostatním odborům Úřadu městské části. V dnešní době je potřeba myslet hodně do budoucna. Při plánované rekonstrukci jsem měl jedinečnou příležitost podílet se na návrhu a celkové koordinaci aktuálně nasažených komunikačních a informačních technik. Dnes mohu prohlásit, že to byla velice zajímavá zkušenost, která mě v práci v mnohém posunula. Celou řadu rozhodnutí bylo potřeba řešit v co nejkratším čase, ale s rozvahou a s ohledem na další postupy a budoucí procesy. Sám bych jednotlivé požadavky nebyl schopen kompletně zajistit. Musím poděkovat svým kolegům za skvělou spolupráci, bez které se neobejdou ani dnes. Věřím, že nám v mnohém pomůže instalovaná audiovizuální a interaktivní technika, která zefektivní naše pracovní procesy jak uvnitř úřadu, tak navenek směrem k občanům.“

ZNÁME NEJZAJÍMAVĚJŠÍ PROJEKTY ELEKTRONIZACE VEŘEJNÉ SPRÁVY V ROCE 2010

Magazín Egovernment, spolu s poradenskou společností KPMG uspořádali již pátý ročník výběru nejzajímavějších projektů elektronizace veřejné správy v ČR. Z projektů, které byly představeny v tištěné publikaci Egovernment The Best 2010 - KPMG byla hlasováním čtenářů i odborníků vybrána trojice těch nejzajímavější. Ty byly slavnostně vyhlášeny na společenském večeru Beaujolais pro ICT dne 22. listopadu 2010 v Obecním domě.

Ve výběru Egovernment The Best 2010 - KPMG se

na třetím místě umístil projekt

ELEKTRONIZACE VNITŘNÍCH PROCESŮ KRAJSKÉHO ÚŘADU PLZEŇSKÉHO KRAJE

jehož provozovatelem Plzeňský kraj. Diplom přebíral ředitel krajského úřadu Jiří Leščinský, vedoucí odboru informatiky Václav Koudele a vedoucí oddělení aplikací a databází Norbert Szabo.

Druhé místo obsadil projekt

JEDNOTNÝ PORTÁL ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADŮ A ÚZEMNÍCH PLÁNŮ ZLÍNSKÉHO KRAJE

jehož provozovatelem je Zlínský kraj. Diplom přebíral ředitel krajského úřadu Vladimír Kutý, vedoucí odboru informatiky Ivo Skrářek a Jatoslav Pospíšil z odboru územního plánování.

Na prvním místě umístil a nejzajímavějším projektem roku 2010 se stal projekt

eSPISOVNA - ELEKTRONICKÁ SPISOVNA

jejímž provozovatelem je Generální ředitelství cel. Pro diplom přišel Michael Lojda, ředitel odboru IT.

Ocenění výhercům předával Jaroslav Mráz, vrchní ředitel sekce informatiky a eGovernmentu, MV ČR, Jiří Vondrášek, Senior Manager, Risk Advisory Services, KPMG a Michal Jirkovský, šéfredaktor magazínu Egovernment

Kromě těchto ocenění Magazín Egovernment předal v rámci večera rovněž šek v hodnotě 50 000 Kč ve prospěch Dětského domova Nechanice. Stejnému zařízení věnovala společnost Microsoft herní konzoli xbox kinect.

Zbytek večera byl v Obecním domě zasvěcen ochutnávce nového Beaujolais. Podrobnosti o magazínu Egovernment a publikaci Egovernment The Best - KPMG naleznete na www.egovernment.cz a www.egovernment.cz/best.

Elektronická spisovna v Celní správě České republiky

Projekt elektronické spisovny jako modulu informačního systému Celní správy ČR vznikl na základě požadavku na dlouhodobé a důvěryhodné uložení, vyhledávání a předkládání elektronických dokumentů (spisů) a na provádění skartačních řízení v Celní správě ČR. Jeho existenci podmiňovali uživatelé systému i další rozvoj spisové služby a agendových informačních systémů.

Elektronická spisovna implementovaná společností ICZ a. s. v celní správě nově automatizuje řadu činností souvisejících s uchováním a vyhledáváním elektronických dokumentů. Ty byly doposud prováděny manuálně s vysokou pracností, případně nebyly prováděny vůbec a představovaly tak značné riziko ztráty dokumentů.

Listinné i elektronické dokumenty a spisy jsou nyní důvěryhodně uloženy po celou dobu trvání skartačních, respektive archivačních lhůt, což reprezentuje u některých typů dokumentů i desítky let. Po ukončení skartační lhůty budou dokumenty zařazeny do skartačního procesu. Dokumenty určené k archivaci budou automaticky předávány do Národního digitálního archivu.

Přínosy pro zaměstnance i směrem k občanům

Cílovou skupinou uživatelů elektronické spisovny jsou primárně zaměstnanci celní správy, kteří se rovněž podíleli na návrhu a implementaci řešení.

Přínosy však ocení i podnikatelské subjekty a občané, pro něž je nyní možné rychle vyhledat jimi požadované dokumenty, umožnit jim nahlédnout do spisu a případně pořídit ověřené opisy. Vše samozřejmě v rámci striktně vymezených přístupových práv daných vnitřními akty řízení a pouze prostřednictvím zaměstnanců celní správy.

Bezpečné a dlouhodobé uložení elektronických dokumentů přináší dále úspory oproti nákladům, které by byly nutné pro vytištění, autorizovanou konverzi a uchování dokumentů v papírové podobě.

Nadčasový projekt předbíhající legislativu

Elektronická spisovna v Celní správě ČR reaguje s předstihem na požadavky Zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě. Zajišťuje důvěryhodné uložení elektronických dokumentů podle tohoto zákona, Národního standardu pro ERMS a podle úrovně technického řešení problematiky obvyklého v EU. Její implementace umožňuje dokončení elektronizace procesů v oblasti správy dokumentů v Celní správě ČR, která je podmínkou dosažení její vyšší efektivity.

Jedná se přitom o jedno z prvních řešení tohoto typu, které reaguje na požadavky výše uvedené legislativy. Nabyté zkušenosti mohou být využity nejen v rámci resortních organizací Minister-

stva financí ČR, které v oblasti celního a daňového řízení generují ročně více než 20 milionů elektronických dokumentů, ale i v dalších orgánech veřejné moci. Ty budou muset ze zákona vyřešit požadavek na bezpečné uložení elektronických dokumentů nejpozději do 1. července 2012, podobně jako v uplynulém roce řešily připojení na informační systém datových schránek.

V rukou zkušeného implementátora

Realizátorem projektu elektronické spisovny na Generálním ředitelství cel je společnost ICZ a.s., která je mezi českou odbornou i laickou veřejností chápána jako přední pracoviště zabývající se problematikou elektronických dokumentů a jejich bezpečného dlouhodobého uložení. Její nový produkt DESA tedy logicky tuto oblast doplňuje. Důvody vzniku tohoto řešení byly nejenom legislativa, ale i budoucí praktická potřeba, která jde ruku v ruce s rozvojem elektronizace veřejné správy. DESA řeší slabá místa celého systému správy těchto dokumentů, tj. jejich dlouhodobé důvěryhodné uchování, zejména u orgánů veřejné moci, jejichž dokumenty mohou být použity i v právních sporech mnoho let po jejich vytvoření. Ztráta důvěryhodnosti těchto dokumentů by znamenala značné negativní dopady do státního rozpočtu a důvěryhodnosti organizace jako celku.

Produkt DESA, použitý pro implementaci, byl vytvořen na základě mezinárodně uznávaných standardů pro prostředí e-governmentu a standardů pro spisovou službu České republiky. Jde o univerzální řešení použitelné pro orgány státní správy, kraje i obce bez ohledu na to, jaké používají spisové služby či agendové informační systémy (ERMS a DMS systémy).

Ve veřejné správě stále panuje nedůvěra v uchovatelnost elektronických dokumentů, jejich čitelnost a hodnověrnost. Cílem řešení DESA je tuto nedůvěru odstranit. V opačném případě hrozí, že nadále budou elektronické dokumenty redundantně konvertovány do listinné podoby, což snižuje efektivitu a přináší zvýšené náklady na správu a uchování dokumentů.

Ocenění

Projekt eSPISOVNA pro Generální ředitelství cel se stal VÍTĚZNÝM PROJEKTEM EGOVERNMENT THE BEST 2010 - KPMG.

Roman Zemánek

Česká pošta nabízí vylepšený Bezpečný klíč k datové schránce

Česká pošta jako provozovatel Informačního systému datových schránek poskytuje uživatelům schránek několik doplňkových služeb. Jednou z nich je Bezpečný klíč, který slouží k ochraně elektronické identity uživatele datové schránky.

Česká pošta doporučuje nespoléhat se pouze na základní způsob přihlašování (jméno a heslo) a rozšířit si zabezpečení přístupu do datové schránky prostřednictvím komerčního certifikátu.

Lehkovážné nakládání se soukromým klíčem certifikátu může mít ovšem podobné následky, jako když budeme fyzický klíč od domovních dveří schovávat pod rohožkou. V případě služby Bezpečný klíč proto nejsou soukromé klíče uloženy v osobním počítači, kdy může hrozit jejich zneužití, ale jsou na bezpečném externím úložišti v podobě USB smart tokenu. Ten garantuje, že soukromý klíč nikdy token nepustí. Při opakovaném chybném zadání PIN je další použití tokenu, a tím i certifikátů zablokováno. Pouze majitel potom může pomocí unblocking PIN (PUK) Bezpečný klíč odblokovat a dále používat.

Česká pošta ke konci letošního roku uvede na trh nový Bezpečný klíč, který bude mít vylepšenou instalaci softwaru pro token, novou verzi softwaru s novou utilitou Klíčník, která nahrazuje současnou utilitu Postsignum.

Česká pošta spolu s dodavatelskou firmou T-SOFT a. s. připravuje další vylepšení Bezpečného klíče. V průběhu roku 2011 nabídne svým klientům další vylepšenou verzi utility Klíčník, která kromě jiného umožní generování a automatické odesílání žádosti o nový certifikát nebo žádost o obnovení certifikátu přímo Certifikačním autoritám České pošty. Nově budou mít zákazníci také možnost zakoupit Bezpečný klíč KOMFORT, který bude obsahovat další software podporující technologii Single Sign-On. Tato technologie umožní mít v paměti tokenu bezpečně uložena jména a hesla do různých aplikací včetně Datových schránek a Czech POINT. Uživatel, který bude používat tento klíč, už bude pouze zadávat PIN k tokenu, vše ostatní za něho udělá token a software - vyplní příslušná přihlašovací políčka, odešle tyto informace aplikaci a v případě potřeby i vygeneruje nové heslo do aplikace. Uživatel si už nebude muset pamatovat hesla do aplikací, protože jsou bezpečně uložena v paměti tokenu (zašifrována). V případě ztráty/zničení tokenu lze obnovit hesla z bezpečné zálohy (zašifrováno) do nového tokenu. Bezpečný klíč KOMFORT poskytne uživateli například i ochranu proti různým typům hackerských útoků včetně podvrhu webových stránek (phishing, pharming) a odposlechu klávesnice.

Zoner Photo Studio – chytré řešení pro digitální fotografickou dokumentaci ve veřejné správě

Fotografie hrají v dokumentační činnosti orgánů státní správy i samosprávy čím dál větší roli. Velké množství agend úřadů a projektů je povinně spojováno s pořizováním fotografické dokumentace, která často vypovídá o monitorované situaci daleko více než textový popis. Fotografie obíhající úřadem jsou vkládané do dokumentů nebo příloh e-mailů a také se přenášejí a ukládají na nejrůznější datové nosiče a úložiště. Spravovat tento tok fotografií nelze efektivně bez vytvořeného systému, jehož nedílnou součástí je i vhodný softwarový nástroj.

Pracovníci úřadu pořizují fotografie při místních šetřeních a analýzách v oblasti dopravy, životního prostředí i např. v sociální oblasti. Dokumentární fotografie velmi dobře poslouží k evidenci majetku a jeho stavu. Dobře upravené fotografie jsou také zapotřebí k dokumentaci řešených projektů i jako reprezentační materiál. Kromě pracovníků úřadu mohou v některých městech zasílat podněty k řešení v podobě fotografií také občané, nejčastěji formou MMS zprávy. Někdy tak vznikají i duplicitní fotografie stejného objektu, jevu nebo akce a je nutné je správně zařadit do archívu. Ukazuje se, že s nějakou formou fotografické dokumentace pravidelně pracuje 10–20% pracovníků úřadů, kteří ji nejen pořizují, ale i primárně zpracovávají. Jejich podíl se může lišit podle typu, velikosti a rozsahu správní činnosti úřadu. Každý odbor potřebuje fotografovat trochu jiné obrázky, ale k jejich úpravě, popisu a zpracování mohou využít jednotných postupů.

O nutnosti pořizovat a řádně zpracovávat elektronickou dokumentaci hovoří zákon č. 499/2004 Sb. a upřesňuje prováděcí vyhláška č. 191/2009 Sb. Principy ukládání fotografické dokumentace do elektronických systémů spisové služby lze aplikovat i na vedlejší elektronické agendové systémy.

Některé fotografie jsou primárně určeny k publikaci, ale jiné naopak nesmí opustit úřad, či odbor. Ke snímkům určeným k publikaci by tak měl být zajištěn snadný přístup všem pracovníkům a tato data by měla být zorganizována způsobem umožňujícím co nejrychlejší nalezení požadované fotografie. Naopak u utajených dat je nutné zajistit přístup pouze oprávněným osobám. Ale v některých případech je potřeba fotografie sdílet mezi více pracovníky tak, aby nenastala situace, že důležitá dokumentace nebude dostupná nebo byf jen nesnadno dohledatelná po odchodu nějakého pracovníka, který je pořídil, případně že nebu-

de možná identifikace účelu pořízení a původu konkrétních snímků. Existují proto mezinárodní standardy pro práci s metadaty, pomocí kterých lze z digitální fotografie vytvořit samostatný elektronický dokument, v němž je uveden autor, popis obsahu snímku a další identifikátory, pomocí kterých lze snímky prohledávat a uspořádat dle obsahu i souvislostí nebo přímo přiřadit k určitému spisu či agendě.

Současný stav práce s ostatními typy dokumentů v úřadu je většinou zaběhnutý tak, že každý pracovník je vybaven programy pro zpracování textu, tabulek a prezentací, které jsou pomocí vzorových dokumentů a šablon do jisté míry standardizovány. Pro práci s dokumenty existují směrnice a někdy je agenda zastřešena agendovým systémem, nebo spisovou službou. Avšak práce s fotodokumentací je v mnoha úřadech stále do značné míry chaotická a často ponechána stranou zájmu informatiků a jiných odpovědných osob. Uživatelská nezkušenost pracovníků úřadu se zpracováním obrazových dat, spočívající v neznalosti problematiky správné organizace a archivace, společně s neochotou ke změnám zažitých postupů práce, vede k zahlcování datových úložišť nebo systémů spisových služeb fotografickou dokumentací. Na fotografie je pak nahlíženo jako na nutné zlo a při zpracování jsou vkládány do textových dokumentů jenom proto, aby bylo možné je zařadit do spisu či agendy. Přitom správně popsané a digitálně podepsané fotografie jsou samostatným elektronickým dokumentem.

Fotografie vložené bez úprav do textových dokumentů nelze později snadno upravovat a sdílet!

Co se týče obrazového zpracování fotografií, tak zde bývá situace opravdu až tristní. V dokumentační fotografii nejde o umělecké zpracování, ale pracovníci často nezpracováva-

jí snímky vůbec, a tak není žádnou výjimkou nalézt v archívech, lze-li někdy takto soubory fotografií vůbec pojmenovat, snímky, které nejsou ani správně orientované (otočené). Pro zpracování obrazové části snímku je ale zapotřebí znát alespoň základní postupy při úpravě snímků, aby během zpracování nedošlo k nenávratnému poškození kvality nebo ztrátě důvěryhodnosti a průkaznosti dokumentární fotografie. Daleko větším problémem ale je, že snímky nejsou vůbec optimalizovány, co se týče datového objemu. Mnohdy se tak zcela zbytečně pracuje s obrovskými objemy dat, která zahlcují disky počítačů nebo serverů a zpomalují elektronickou komunikaci. I když se výrobci fotoaparátů předhánějí v počtu megapixelů v nových fotoaparátech i mobilech, tak pro potřeby uchovávání a sdílení obrazové dokumentace v praxi postačují daleko menší hodnoty.

Neoptimalizované fotografie zbytečně zabírají mnoho místa na discích a zahlcují e-mailové schránky.

Někde se informatici snaží pomoci pracovníkům zpracovávajícím obrazová data prostřednictvím instalací programů získaných zdarma. Avšak u některých rozšířených programů je tato licence zdarma určena pouze pro domácí nekomerční použití, takže v prostředí úřadů a institucí není použití těchto programů legální. Navíc, výrobci těchto programů často ani neposkytují podporu uživatelům, nebo je tato podpora placená a pouze v angličtině. Vyskytuje se ale také opačný problém. Několik málo pracovníků je vybaveno úzce specializovaným profesionálním grafickým editorem a doslova v trvalé úctě ostatních pracovníků zpracovávají a tisknou dokumentaci ostatním. Ani jedna z těchto cest však není očividně správným řešením.

Výše popsané problémy lze primárně řešit výběrem vhodného softwarového nástroje pro všechny dotčené pracovníky úřadu. Nejrozšířenějším produktem, který v tuzemsku komplexně pojímá problematiku zpracování fotografické dokumentace, je český program Zoner Photo Studio. Přizeň mezi uživateli z řad úřadů, firem i jiných institucí si získal pro své vysoké užité vlastnosti, vyváženou funkcionalitu a výhodné licenční podmínky.

Program lze flexibilně pořídit ve třech funkčně odlišných edicích spojených do jedné multilicence, včetně možnosti licence globální, což usnadňuje řešení různých úrovní

potřeb zákazníků. Jednotné prostředí s českou technickou podporou je významným přínosem i pro samotné správce systému. Producent programu, brněnská společnost ZONER software, a. s., nabízí také odborné zaškolení pracovníků.

Zoner Photo Studio poskytuje všechny potřebné nástroje a funkce pro požadované úpravy pořízených snímků. Program umožňuje fotografie zmenšit a zkomprimovat, aby nezabíraly velký objem, opatřit metadaty a uložit na společné úložiště. Mnohé z funkcí je možné, dokonce velmi vhodné, používat hromadně na více souborů, čímž se významně ušetří čas pracovníků. Všechny funkce i nástroje jsou navrženy pro snadné a intuitivní použití a uživatelé jsou schopni je efektivně používat i po krátkém zaškolení.

Zoner Photo Studio dnes využívá množství úřadů veřejné správy ve všech úrovních, Úřadem vlády počínaje, přes ministerstva, krajské úřady, města a malými obcemi konče. Dosud rozsahem největším projektem je právě realizovaný jednotný systém zpracování fotografické dokumentace pro všechny samosprávné úřady Hlavního města Prahy. V rámci tohoto projektu je v pilotním provozu připraven modul, shrnující typické úkony při zpracování agendové dokumentace do zjednodušeného rozhraní. Modul Zoner Office Assitant byl navržen přesně pro potřeby veřejné samosprávy a navíc garantuje 100% vyplnění požadovaných popisných dat a systematizované uložení do společného úložiště.

Správa fotografických dokumentů je prokazatelně oblastí v mnoha úřadech podceňovanou a nezřídka zcela opomíjenou. Zelenou dostávají jiné, „prioritnější“ projekty, a to až do chvíle, kdy příslovečný pohár přeteče, tedy že datové centrum se zhroutí pod záplavou fotografií bez vypovídací hodnoty, které sice někdy někdo možná hledal, ale nejspíš nenašel. Zamyslete se nad svým systémem práce s obrazovými daty a vybavte své zaměstnance výkonným pomocníkem pro práci s obrazovými daty – programem Zoner Photo Studio.

Milan Kylar
Jaromír Krejčí
ZONER software, a. s.

7. ročník tradiční odborné konference zaměřené na řízení, zabezpečení a správu ICT služeb pořádané společností CA a jejími partnery.

Konference opět nabídne odpovědi na klíčové otázky v době přetrvávající ekonomické nestability. Téměř všechny organizace prošly v minulém roce restrukturalizačními iniciativami a stále cílí na snižování nákladů jak provozních tak investičních, a tak jsou všechny otázky zatíženy právě touto „prioritou“.

- Jak udržet efektivní dodávání služeb IT
- Jak řešit fenomén neustáleho komplikování ICT prostředí
- Jak zvládnout výzvy „cloud“ technologií a virtuálních prostředí
- Lze efektivně investovat do ICT
- Vzdávající požadavky na SLA a jejich dopad na strukturu služeb
- Jak udržet požadovanou úroveň bezpečnosti a eliminovat rostoucí rizika

V rámci produktových sekcí se konference bude věnovat mnoha tématům a to jak z manažerského tak provozního pohledu, například:

- Řízení aktiv společnosti (IT Asset Management)
- Životní cyklus investic a projektů
- Správa a řízení portfolia ICT služeb
- Správa virtuálních a „cloud“ prostředí
- Automatizace datového centra
- Zabezpečení přístupu a aktiv v IT prostředí

www.caforum.cz

can you build a flexible IT supply chain?

Services when you need them. Responding to business demands automatically. Sourcing the right vendor for the right solution. Making better decisions, faster. We can give you the management solutions you need to secure and assure your IT resources – from physical to virtual and to the Cloud.

To find out more about how CA Technologies' robust management solutions can help you work across your IT environments – from physical to virtual and the Cloud, visit ca.com.

you can

GORDIC® a CA Technologies představují CA Identity Manager | Nasazení CA IDM v prostředí FIS.ACR

V současné době jsou nejčastěji skloňovanými slovy integrace, spojování platform a propojování různých informačních systémů. Tyto projekty, pokud jsou úspěšně dokončeny a nasazeny, umožní zákazníkovi efektivně přistupovat ke svým datům a tak ochránit své předchozí investice. Jedním z hlavních problémů při integraci těchto platform je správa účtů v heterogenních systémech.

Motivace k zavedení Identity Managementu

Ještě nedávno byla správa účtů řešena v závislosti na používaném operačním a informačním systému. Administrátor jednoduše obdržel požadavek na založení účtu uživatele nebo uživatky a ručně provedl operace potřebné k používání systému/služby. Jak jsme již naznačili v předchozím odstavci, přestává tento způsob v moderním prostředí vyhovovat. Proč? Jako v každé lidské činnosti je tím nejméně spolehlivým článkem člověk. Konvence může stanovovat poměrně komplikovaný algoritmus vytváření přihlašovacího jména, například: novakjan nebo jannovak01. Administrátor se tak může lehce dopustit chyby v jakémkoliv kroku.

Co to je Identity Management?

Pokud si řekneme, dobrá, měli bychom zájem o Identity Management, je dobré osvětlit si základní pojmy a také si říci, k čemu je Identity Management určen. Nosnou myšlenkou správy identit je globální identita, účet. Globální účet můžeme přímo přiřadit konkrétnímu člověku a je nepřenosný. Pak již stačí přiřadit ke globálnímu účtu konkrétní účty z jednotlivých prostředí.

Avšak právě způsob přiřazení účtu z konkrétního IS, který je označován jako EndPoint, byl poměrně složitou částí implementace. Dalším obsáhlým problémem je přiřazování rolí, na které však není v tomto článku prostor. Nástínem uvedme, že role může obsahovat přístup k více informačním systémům či být jimi schvalována.

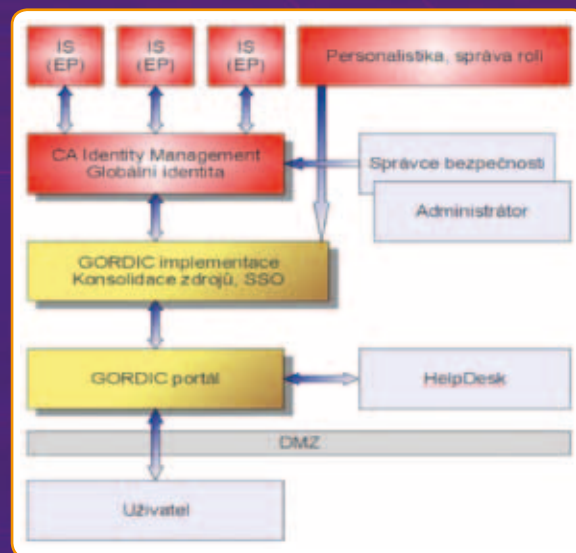
Popis prostředí u zákazníka

Armádní prostředí je specifické svými striktními požadavky na bezpečnost a dohledatelnost všech přístupů. Žádosti o přístup k informačnímu systému jsou pečlivě evidovány jak v elektronické podobě, tak jako klasické papírové dokumenty s náležitostími podpisu.

- Uživatel žádá o přístupy a účty prostřednictvím specializovaného portálu. Celý proces začíná ze strany uživatele zadáním několika málo údajů, které jsou následně ověřeny v personalistice a dále zpracovány. Není tak nutné, aby uživatel zadával další informace, které jsou již v různých IS, a navíc je tímto postupem zjednodušena celková správa uživatelských dat.

- HelpDesk také přistupuje do systému prostřednictvím portálu. Důvodem je snaha pomoci operátorovi vidět stejný problém, jaký má uživatel právě před sebou.
- Správce bezpečnosti již přistupuje do prostředí CA, kde vidí detailní informace o uživateli, jeho rolích a navázaných účtech. Správce bezpečnosti může pro některé informace přistoupit do GORDIC portálu.
- Administrátor obdrží od systému zcela konkrétní požadavek. Po splnění úkolu systém pokračuje podle workflow na další administrátory. Příkladem může být administrace role v prostředí UNIX, kdy administrátor provede potřebné akce v terminálu a pak může následovat dokončení administrace v informačním systému, který je provozován v UNIXu.

Architektura implementovaného projektu

Pokud se chcete o této případové studii, stejně jako o aplikaci samotné dozvědět více, přijďte se podívat na CA Forum 2011, kde budete moci vidět nejenom praktické ukázky tohoto řešení. Velmi rádi Vás přivítáme a zodpovíme všechny Vaše otázky. Těšíme se na Vaši účast!

Bc. Pavel Prchal
GORDIC®

GORDIC®

Společnost GORDIC® má bohaté zkušenosti s implementací klíčových produktů společnosti CA. Díky tomu můžeme našim zákazníkům nabídnout splnění jejich požadavků a přání v oblasti implementace CA produktů. CA produkty pokrývají celé spektrum služeb a IT - od Identity managementu, přes Service Support, Monitorování transakcí, projektové řízení, řízení a správa infrastruktury, apod.

V rámci GORDIC® implementace CA produktu nabízíme:

- implementaci a zavedení CA produktů, potřebných procesů, procesní mapy, metodické a školící materiály apod.,
- vývoj nových modulů, úprava modulů stávajících,
- integrace se všemi stávajícími zákaznickými aplikacemi,
- úprava aplikací "na míru",
- proškolení, workshopy, metodické vedení.

GORDIC® a CA Technologies představují CA WILY Předejděte finančním ztrátám!

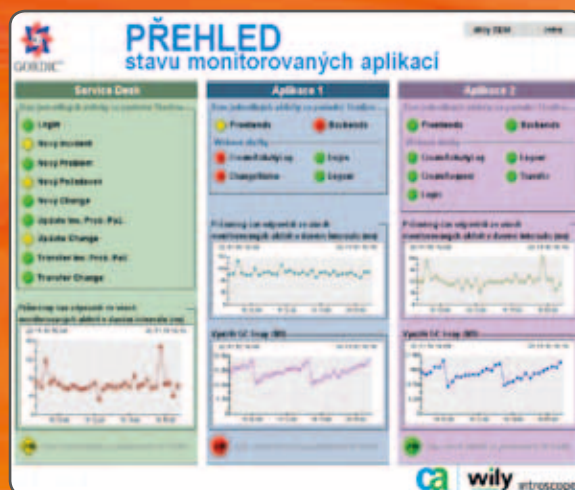
Poříd'te si hlídače svých aplikací, bez kterého by to nešlo!

Ať už se Vaše firma zabývá čímkoliv, jistě dnes využívá nějaký informační systém, na který se potřebuje spolehnout. Především Vaše aplikace pro kontakt se zákazníkem a další business kritické aplikace musí být stoprocentně spolehlivé.

Každou minutu, či dokonce vteřinu, kdy Vaše aplikace nebude zcela funkční, mohou být finanční ztráty velmi vysoké. Navíc bezporuchovost se prakticky zaručit nedá. S řešením přichází společnost CA Technologies, která na trhu nabízí jeden z nejkvalitnějších systémů pro komplexní monitoring aplikací - CA Wily. Tento komplexní systém implementuje a integruje do prostředí zákazníků společnost GORDIC®, která má několikaleté bohaté zkušenosti v oblasti integrace CA produktů.

CA Wily je efektivní nástroj pro včasné odhalení problémů v klíčových aplikacích a lze díky němu proaktivně předejít i případné kolizi. Poskytuje real-time (24x7) informace o stavu jednotlivých částí aplikace - od prohlížeče koncového uživatele, přes aplikační komponenty, až po databázi. Umožňuje lokalizaci problému a tím pomáhá IT týmu odhalit možné příčiny vzniku chyb. CA Wily je možné využít ve všech částech životního cyklu aplikace, tedy ve vývoji, testovacím i v produkčním prostředí. Také je velmi dobrým pomocníkem při vývoji aplikací.

Společnost GORDIC®, platinový partner společnosti CA Technologies, v roce 2010 úspěšně implementovala řešení CA Wily pro Ministerstvo obrany ČR. Implementace spočívala v komplexním řešení pro monitoring CA ServiceDesk Manageru a přidružených aplikací. Byly nasazeny části CA Wily CEM (Customer Experience Manager) a CA Wily Introscope.

Příklad náhledu uživatelského dashboardu, který graficky znázorňuje přehled stavu monitorovaných aplikací z jednoho místa, můžete vidět na obrázku. Pokud se chcete o této případové studii, stejně jako o aplikaci samotné, dozvědět více, přijďte se podívat na CA Forum 2011, kde budete moci vidět nejenom praktické ukázky tohoto řešení. Velmi rádi Vás přivítáme a zodpovíme všechny Vaše otázky. Těšíme se na Vaši účast!

Bc. Tomáš Dobrovolný
GORDIC®

DESA - důvěryhodná elektronická spisovna a archiv

Zajišťuje dlouhodobé a důvěryhodné uchování elektronických dokumentů a spisů.

Vlastnosti systému DESA

Dokumenty a spisy se do DESA ukládají primárně po jejich uzavření, přičemž jejich životnost je určena jednotným spisovým plánem. Po uplynutí skartační lhůty dojde ke skartaci dokumentů nebo jsou jako vybrané archiválie předány do Národního (digitálního) archivu.

Přístup k uloženým dokumentům v elektronické spisovně mají uživatelé prostřednictvím uživatelského rozhraní spisovny nebo prostřednictvím spisové služby/agendových systémů, které jsou schopny vyžádat si potřebný dokument ze spisovny přes komunikační rozhraní.

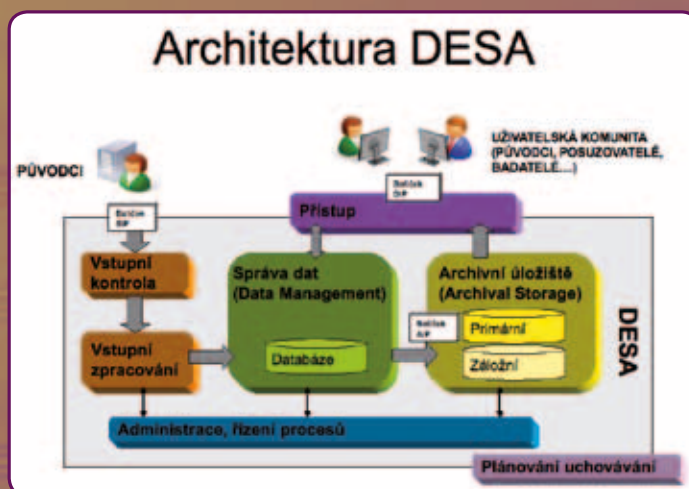
Ve spisovně je řešena evidence a příjem dokumentů, evidence zápujček, strukturované členění do ukládacích jednotek, tvorba tiskových sestav založených nad ukládacími jednotkami potřebnými pro schvalování skartačních návrhů a skartační řízení. Tedy věci známé z klasických spisoven pro listinné dokumenty a spisy, které lze v DESA, i včetně hybridních podob, rovněž spravovat.

Základní funkce systému DESA

- příjem dokumentů ze systémů spisových služeb a agendových aplikací prostřednictvím definovaného API;
- vstupní kontrola proti škodlivému obsahu, kontrola formátu metadat a validace číselníkových hodnot (spisový znak, skartační režim);
- vytvoření a bezpečné uložení dokumentů ve formě archivních balíčků AIP do archivního úložiště;
- zajištění prokázání věrohodnosti původu podle zákona, neporušitelnosti a neměnnosti dokumentu po celou dobu uložení;
- periodická kontrola integrity uložených balíčků a ukládací transakční logy;
- garance čitelnosti uložených informací v budoucnosti;
- vyhledání dokumentů podle metadat podporovaných aplikací (zejména typ dokumentu, identifikátor dokumentu a datum vzniku) a výdej obsahu dokumentu (souboru) uživateli;
- vyřazování dokumentů podle skartačního plánu v definovaném skartačním řízení;
- předcházení problémům vzniklým generačními změnami HW a SW.

Administrační a bezpečnostní funkce systému DESA

- správa uživatelů a napojení na systém Identity Management;
- správa rolí;
- správa číselníků s možností importu v předdefinovaném XML formátu, zejména se jedná o spisový plán (spisové znaky) a skartační režimy.

Garantované normy a standardy

- architektura DESA odpovídá standardu OAIS - norma ISO 14721:2003;
- soulad se Zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, jak vyplývá z pozdějších změn;
- soulad se Zákonem č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů;
- soulad s vyhláškou č. 191/2009 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby;
- plnění mezinárodního standardu pro správu záznamů - ISO 15489 (Records Management);
- plnění národního standardu pro elektronické systémy spisové služby (NSESS).

Obchodní kontakt:

ICZ a.s.

e-mail: marketing@i.cz

www.i.cz

Pozvánka na workshop

Jaký je rozdíl mezi řízením primárních procesů a podpůrných procesů? Co je to podpůrný proces? Co je „středisko podpůrných služeb“? Co je náplní jeho práce, jak ho máme hodnotit? Kdo definuje kvalitu a cenu služeb? Co je náplní jeho práce? Jaká jsou kritická místa při tvorbě střediska sdílených služeb? Kdo jsou zákazníci a dodavatelé střediska? Jak dlouho trvá vytvoření střediska? Jaký dopad na zákazníky a zaměstnance má jeho vytvoření?

Kdy

19. ledna 2011
od 9 do 18 hodin

Kde

City Tower, Praha 4

Cena

- 500 Kč bez DPH
- zdarma pro pracovníky státní zprávy

Registrace

V případě Vašeho zájmu se registrujte na e-mailové adrese obchod@iteg.cz popřípadě na telefoním čísle 222 500 111.

ITEG a.s., poradenská firma zabývající se podporou při využívání odvětvových best practices při řešení složitých situací v životě organizací, si Vás dovoluje pozvat na workshop

Příprava přechodu od insourcingu k outsourcingu anebo od otsourcingu k insourcingu

... obvyklá úloha se specifickými úskalími implementace - která to jsou a jak je úspěšně, rychle a efektivně zvládnout s pomocí best practices, standardů a zkušeností s jejich aplikací?

Mnoho společností má špatné zkušenosti s outsourcingem, mnoho organizací má ale s outsourcingem zkušenosti dobré. V každém případě je dnes využití outsourcingu mnohem častější než kdykoliv dříve. Interní i externí dodavatelé jsou najímáni na významně kratší období, než tomu bylo dříve. Výběr vhodného dodavatele - interního nebo některého z externích, je ovlivněn potřebami organizace, daňovou a jinou politikou státu a dalšími faktory. Všechny tyto faktory se v čase stále rychleji mění. Proto je zapotřebí nastavit systém řízení, který oddělí outsourcovatelné činnosti od neoutsourcovatelných a nastaví takový systém řízení dodavatelů, který umožní jejich plynulou, rychlou, nerizikovou, průběžnou výměnu s pouze pozitivními dopady na finální produkci. Na workshopu se dozvíte, jaké jsou prověřené základní principy a pravidla umožňující stát se nezávislým na formě pořízení subdodávek a svých dodavatelích. Budete seznámeni doporučeními best practices a vhodným způsobem jejich aplikace v podmínkách současné doby.

Workshopem Vás provedou lektoři ITEG, kteří již řadě společností v roli koučů dopomohli nastavit systém řízení umožňující v čase dle potřeb měnit způsob pořízení subdodávek a jejich konkrétní dodavatele. Na workshopu se také budete moci setkat a diskutovat s manažery projektů, kteří ve své společnosti ve spolupráci se společností ITEG úspěšně nahradili insourcing outsourcingem anebo naopak outsourcing insourcingem.

ITEG a.s.
IČ 27149137
Hvězdova 1716/2b, 140 78 Praha 4
telefon +420 222 500 111
e-mail: obchod@iteg.cz
www.iteg.cz

Pozvánka na workshop

Jaký je rozdíl mezi řízením primárních procesů a podpůrných procesů? Co je to podpůrný proces? Co je „středisko podpůrných služeb“? Co je náplní jeho práce, jak ho máme hodnotit? Kdo definuje kvalitu a cenu služeb? Co je náplní jeho práce? Jaká jsou kritická místa při tvorbě střediska sdílených služeb? Kdo jsou odběratelé a dodavatelé střediska? Jak dlouho trvá vytvoření střediska? Jaký dopad na zákazníky a zaměstnance má jeho vytvoření?

Kdy

27. ledna 2011
od 9 do 18 hodin

Kde

City Tower, Praha 4

Cena

- 500 Kč bez DPH
- zdarma pro pracovníky státní zprávy

Registrace

V případě Vašeho zájmu se registrujte na e-mailové adrese obchod@iteg.cz popřípadě na telefoním čísle 222 500 111.

ITEG a.s., poradenská firma zabývající se podporou při využívání odvětvových best practices při řešení složitých situací v životě organizací, si Vás dovoluje pozvat na workshop

Optimalizace a řízení dodávek podpůrných služeb - IT, facility, doprava, HR, nákup, logistika

... obvyklý projekt se specifickými úskalími implementace - která to jsou a jak je úspěšně, rychle a efektivně zvládnout s pomocí zkušeností, standardů a best practices?

Efektivní dodávka podpůrných služeb je disciplína realizovatelná obtížněji než řízení efektivity primárních činností organizace. Existuje pro to jeden hlavní důvod - zatím co efektivitu primární činnosti hodnotí trh a zákazníci, kvalitu a efektivitu podpůrných služeb hodnotí „všichni pracovníci neoficiálně“ a „nikdo oficiálně“. Management organizace se vždy musí více věnovat core businessu a na podpůrné služby nezbývá dostatek času a energie - protože jich je „moc“, jsou až příliš mnoho různorodé a jejich vliv na primární business je obtížně kvantifikovatelný. Podpůrné služby je vhodné řídit „jinak“. Kategorizovat je a pro jejich hodnocení více využívat konkurenčního prostředí a situaci na volném trhu. Na workshopu se dozvíte, jaké jsou prověřené základní principy a pravidla definice, tvorby a řízení dodávek podpůrných služeb odstraňující obvyklé výhrady a nespokojenosti - s funkčností, náklady a komunikací s jejich dodavateli a zákazníky. Budete seznámeni s doporučeními a vhodnými způsoby jejich implementace v podmínkách současné doby.

Workshopem Vás provedou lektori ITEG, kteří již řadě společností v roli koučů dopomohli zvýšit spokojenost s podpůrnými službami. Na školení se také budete moci setkat a diskutovat s manažery projektů, kteří ve své společnosti ve spolupráci se společností ITEG optimalizovali řízení dodávek podpůrných služeb z pohledu jejich příjemce i dodavatele. Poskytnou Vám své zkušenosti. Vaše úkoly a představy o jejich splnění s nimi budete moci konzultovat.

ITEG a.s.
IČ 27149137
Hvězdova 1716/2b, 140 78 Praha 4
telefon +420 222 500 111
e-mail: obchod@iteg.cz
www.iteg.cz

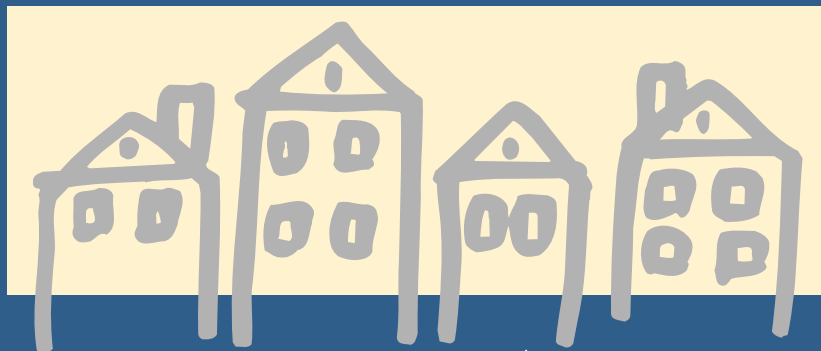
Efektivní eGovernmentova cesta

15. 2. 2011 Jihlava

Tradiční únorové setkání v Jihlavě, kterým magazín E-government zahajuje svoji konferenční sezónu. Tentokrát zde připravujeme na 15. 2. 2011 seminář, který se bude věnovat především tomu, jak vypadají aktuální projekty elektronizace veřejné správy. S ohledem na zpoždění některých zásadních projektů elektronizace veřejné správy a z toho vyplývající možné komplikace při čerpání finančních prostředků ze Strukturální fondů EU považujeme toto téma za klíčové.

Podrobnosti a registrační formulář naleznete na
www.egovernment.cz/jihlava

MĚSTSKÝ ROK INFORMATIKY

9.–10. 6. 2011 KLADNO

MOTTO: KAŽDOROČNÍ BILANCE VÝVOJE ICT NA MĚSTECH.

Magazín Egovernment pořádá již pátý ročník pravidelného setkání „všech“ zainteresovaných do problematiky elektronizace veřejné správy na úrovni měst. Tentokrát se sejdeme 9.–10. 6. v Kladně.

Hlavní náplní dvoudenního programu opět bude:

- představení zajímavých projektů z jednotlivých měst
- provázanost městských projektů se zásadními celorepublikovými projekty v oblasti informatizace veřejné správy
- ICT podpora managementu městských organizací
- vize další informatizace městských úřadů.

Více informací, odkazy na minulé ročníky a registrace na

www.egovernment.cz/mesta

e-government 20:10

aneb žijem si jak na zámku,
ať to trvá věčně

6.-7. září 2011 | zámek Mikulov

Výroční konference hodnotící stav e-governmentu v ČR spojená s volbou Miss Czech POINT a udílením Zlatých eGonů pracovištím Czech POINT.

e-government
20:10
aneb žijem si jak na zámku,
ať to trvá věčně

K R A J S K Ý R O K I N F O R M A T I K Y 2011

Pravidelné každoroční setkání zainteresovaných do problematiky informatiky „na krajích“

JUBILEJNÍ DESÁTÝ ROČNÍK 3.–4. listopadu 2010

Pravidelné každoroční setkání důležité pro všechny, kteří mají spojitost s informatikou krajů. Opět se budeme věnovat aktuálnímu dění v jednotlivých krajích, současné situaci centrálních projektů a strategii blízké budoucnosti.

Po deseti letech se vracíme do místa vzniku konference Krajský rok informatiky - do Plzeňského kraje. Spolu s krajským úřadem Plzeňského kraje připravujeme bohatý jak odborný, tak společenský program.

Podrobné informace sledujte v průběhu roku na

www.egovernment.cz/rok

Nedaří se vám udržet přehlednou fotodokumentaci?

Zoner Photo Studio je český, uživatelsky přívětivý program ke správě obsáhlé fotodokumentace.

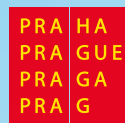
- > Zpracované fotografie sníží náklady na IT vybavení
- > Intuitivní ovládání v češtině zajistí okamžité výsledky
- > Přehledný fotoarchiv ušetří čas vašich zaměstnanců
- > Zákonné normy splní automatizovaná práce s metadaty
- > Nejmodernější technologie garantují efektivní práci
- > Nejlepší poměr cena/výkon podtrhuje pružná nabídka

na míru zpracujeme
analýzu použití

zaškolíme všechny
zaměstnance

poskytneme českou
technickou podporu

Připojte se ke stovkám našich spokojených zákazníků ...

informujte se o možnosti prezentace na >

verejnasprava@zoner.cz